

Ureja: glavni in odgovorni urednik Peter Gunčar in uredniški odbor, ki ga sestavljajo: Jože Javornik — predsednik, Janez Vraničar — namestnik in člani: Franc Istenič, Marija Semen, Milena Sagadin, Neža Stefe, Boris Pertot, Slavica Bajt, Magda Ostanek in Janez Ahačič. — Tisk: ČP »Gorenjski tisk« v Kranju.

LETO X. — 28. III. 1967 — št. 3

tekstilec

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TEKSTILINDUS — KRANJ

Stanovanjska problematika naših članov

Urejene stanovanjske razmere predstavljajo za delovnega človeka in družbo veliko pridobitev. Ljudje preživijo večino prostega časa v stanovanju, zato ni vseeno, ali je stanovanje majhno, vlažno in zdravju škodljivo ali čisto in suho. Že dalj časa je medicini znano, da življenje v slabih stanovanjih povzroča različna obolenja, ki predstavljajo za družbo veliko izgubo. Naj navedem samo nekaj bolezni, ki so v posredni zvezi z neprimernimi stanovanji.

Na prvem mestu je tuberkuloza, potem živčna obolenja, razna nevrotična obolenja, obolenja srca itd. (Število živčnih obolenj se je v zadnjem času močno povečalo.)

Odveč je govoriti o pomembnosti urejenih stanovanjskih razmer za pravilen in zdrav razvoj otrok. Velikokrat se dogaja, da pride zaradi slabih stanovanj med zakonci do prepirov, ki se pogosto končajo z razvezo zakona, v pijančevanju itd. Pri tem so najbolj

prizadeti otroci. Slabe stanovanjske razmere, in iz tega izvirajoče nepravilne vzgoje otrok, kar se v poznejših letih odraža v povečanem hudodelstvu in prestopništvu mladih.

Ni dvoma, da občuti posledice stanovanjske problematike tudi naše gospodarstvo. Če želimo še nadalje večati produktivnost dela, je nujno, da posvetimo reševanju stanovanjskih problemov vso pozornost. Samo od telesno in duševno zdravega človeka, ki bo osvobojen vsakodnevnih skrbi, lahko pričakujemo polno angažiranost na delovnem mestu.

V našem podjetju je že vrsto let zelo pereče stanovanjsko vprašanje delavcev. Medtem, ko je v podjetju, z dograditvijo samskega doma uspelo rešiti stanovanjsko vprašanje samskih delavcev in deloma tudi mater samohranilk, pa je zaostal stanovanjski problem družin. Zaradi gradnje samskega doma smo namreč zadnja leta kupili le nekaj družinskih stanovanj. Zaradi tega se je do konca leta 1966 nabralo 178 prošenj za družinska stanovanja ter 170 prošenj za posojilo, za individualno gradnjo in nakup montažnih hišic. Z namenom, da bi ugotovili (dalje na 2. strani)

Nadomestilo OD za stalež

Na podlagi člena 25, 35 in 60 Zakona o zdravstvenem zavarovanju (Ur. l. SFRJ, št. 29/1966 in 22/1966 ter Ur. l. SFRJ, št. 52/1966) je Centralni delavski svet podjetja na svoji 12. seji dne 20. 2. 1967 sprejel naslednji

PRAVILNIK

o višini in pogojih izplačevanja nadomestila osebnega dohodka v prvih 30 koledarskih dneh nezmožnosti za delo zaradi bolezni ali poškodbe

1. člen

Ta pravilnik določa za delavce podjetja Tekstilindus Kranj pogoje in način izplačevanja nadomestila osebnega dohodka v prvih 30 koledarskih dneh nezmožnosti za delo zaradi bolezni ali poškodbe oziroma zdravljenja ali medicinske preiskave v stacionarnem zdravstvenem zavodu za vsak posamezen primer bolniškega staleža.

2. člen

Pravico do nadomestila po določitih tega pravilnika imajo samo delavci, ki so v rednem ali v delovnem razmerju za določen čas in vajenci.

Pravice do nadomestila nimajo praktikanti, sezonski delavci, zaposleni po čl. 172 Pravilnika o delovnih razmerjih, delavci, ki se jim zaposlitev ne šteje v delovno razmerje in upokojeanci, ki prejema pokojnino in so še v delovnem razmerju.

3. člen

Nadomestilo osebnega dohodka se obračunava samo za obratovne dneve in plačane praznike, ki nastopajo v okviru 30 koledarskih dni.

(dalje na 5. strani)

2. seja tovarniškega odbora

Dnevni red je sicer obsegal več točk, vendar smo največ govorili o nadomestilu za K-15, o regresu in letovanju naših članov, predvsem v Novigradu.

LETOVANJE V NOVIGRADU

Na žalost bodo podatki, ki jih objavljamo v tej številki Tekstilca, že za marsikoga neuporabni. Časopis izide namreč zadnje dni v mesecu, do tedaj pa bodo že

zaključene prijave naših članov za letovanje v Novigradu.

UO počitniškega doma je namreč sklenil, da bo v mesecu marcu zbral prijave članov našega kolektiva, meseca aprila pa bo skušal še proste kapacitete oddati drugim kandidatom v okviru občine Kranj in tudi inozemcem.

Tak sistem je nujen zato, da bi bile kapacitete v našem počitniškem naselju v Novigradu kar najboljše izkoriščene v tistem času, ko bo dom odprt. Doslej se je dogajalo, da je bil dom v predsezoni le delno zaseden, v sezoni pa kapacitete niso zadostovale.

CENE

Trenutno je znan predlog UO počitniškega doma, o katerem smo razpravljali tudi na tej seji, vendar bo do izida te številke ta predlog CDS že potrjen, verjetno brez sprememb.

Predlog pa je takle:

— v pred in po sezoni od 1. do 30. septembra

1.500 S din za člana kolektiva in 2.000 S din tujci (Jugoslovani)

3.500 S din inozemci.

— v sezoni od 15. junija do 31. avgusta

2.000 S din za člana kolektiva. 2.500 S din za ostale Jugoslovane 4.000 S din za inozemce

Člani kolektiva in ožji svojci (ki niso drugje zaposleni) dobijo tudi regres za pred sezono in za

P. G.

(dalje na 7. strani)

Slovenski javnosti!

Zemlja naše Gorenjske pod Stolom ni samo naravnih lepot bogata, temveč tudi mnogih starih domov, v katerih je tekla zibelka velikim slovenskim možem, ki so živeli v daljnji ali bližnji minulosti. V Doslovičah, vasi med Bégunjami in Žirovnico, je eden takih domov starosvetna kajža — rojstna hiša Frana Saleškega Finžgarja.

Z življenjem, ki ga je živel ves zavzet za slovenstvo, v polni meri razumevajoč tisočletne težnje svojega naroda in sodelujoč z njim v najtežjih preizkušnjah, z življenjem, v katerem je ustvaril delo, ki nam bo nenehno zgled in vir neusahljive ljubezni do domovine, velike skrbi za kleno domačo materino besedo, neustavljive zavzetosti za svetlo rast mladega rodu in neuklonljive predanosti dobremu, naprednemu in vrednemu, se je Fr. S. Finžgar kot človek in umetnik uvrstil med tiste sinove slovenske matere, ki jim bosta nenehno veljala naša hvaležnost in spoštovanje.

Iskren namen, da se Finžgarjeva rojstna hiša, ki je tudi vreden in zanimiv spomenik starega kmečkega stavbarstva, preuredi v muzej, so doslej preprečevale kulturnemu snovanju ne zmerom naklonjene in izjemne razmere, ki danes celo grozijo, da se preureditev če že ne onemogoči, pa prav gotovo ob nepopravljivi in nenadomestljivi škodi zavleče v nedogled in negotovost. Zato je bil za odkup Finžgarjeve rojstne hiše in njeno preureditev v muzej ustanovljen odbor, ki so v njem kulturni, javni in družbeni delavci jese-niške in radovljiške občine; odločno se bodo trudili, da se Finžgarjeva rojstna hiša čimprej odkupi in preuredi v kulturni, spominski in narodopisni muzej.

Za uresničitev tega namena se odbor obrača na slovensko mladino, vse občane slovenskih občin in vso slovensko javnost s pozivom in prošnjo, da po svojih močeh prispevajo v sklad za odkup Finžgarjeve rojstne hiše. Samo deset starih dinarjev naj prispeva vsak Slovenec in Finžgarjeva rojstna hiša bo odkupljena in preurejena v muzej! Ob tem pozivu in prošnji vodi odbor misel in prepričanje, da hvaležna oddolžitev spomenu pisatelja tako zelo branega in priljubljenega romana kot je »Pod svobodnim soncem«, ni samo dolžnost občanov jese-niške občine, temveč vsega slovenskega naroda. Ne smemo pozabiti, da je bil prav Fr. S. Finžgar pobudnik in zavzet navduševalec slovenske mladine pred vojno, da je s svojim prispevkom odkupila in v naši skupni lasti ohranila rojstno hišo velikega Vrbljana dr. Franceta Prešerna.

Tudi tokrat se bo prav gotovo vsa slovenska mladina odzvala našemu pozivu, o akciji bo natančneje seznanjena še prek svojih šolskih vodstev. Vse druge posameznike, društva, delovne in družbene skupnosti pa prosimo, da za odkup Finžgarjeve rojstne hiše in za njeno preureditev v muzej namenjena sredstva nakažejo na žiro račun št. 5153-679-2135 na naslov zveza kulturno prosvetnih organizacij občine Jesenice — sklad za odkup Finžgarjeve rojstne hiše.

Odbor za odkup Finžgarjeve rojstne hiše s hvaležnostjo računa na kulturno zavest in razumevanje nas vseh. Svojo nalogo šteje za neogibno dolžnost vsega našega naroda; o poteku dela bo sproti obveščal slovensko javnost.

Jesenice, v februarju 1967

Odbor za odkup Finžgarjeve rojstne hiše
Jesenice

8. marec - dan vseh žena

8. marca, leta 1910 je bil ta dan določen kot mednarodni dan vseh naprednih žena. Sprejet je bil ta sklep na drugi mednarodni konferenci socialistk v Kopenhagenu, in to na predlog Klare Zetkin, neutrudne revolucionarke in dolgoletne voditeljice mednarodnega socialističnega ženskega gibanja.

Leta 1911 so ta praznik prvič praznovali v naslednjih petih državah: Avstriji, Nemčiji, Švici, ZDA in Danskem. V naslednjih letih se je hitro večalo število držav, v katerih so žene svobodno praznovale ta praznik, in danes so redke države, v katerih so žene še vedno neenakopravne (vsaj v nekaterih pogledih), brez svojega praznika.

Letos so 8. marec praznovale žene že šestinpetdesetih. Praznovale so ga v spomin in priznanje:

— na prve boje žena za volilno pravico,

— na boje za popolno pravno in politično enakopravnost,

— na velik doprinos žena v preteklih letih, posebno v letih pred II. svetovno vojno in v času vojne,

— na požrtvovalno delo v povojnem času obnove, in končno v znak priznanja za današnje delo in mesto, ki ga žene častno zavezajo.

Tudi v našem kolektivu ste žene praznovale ta svoj dan in praznik. Ene ponosne, zavedajoč se svoje vrednosti in svojega pomena v današnjem življenju, dru-

ge plahe, še vedno v sponah nekdaj neenakopravnosti.

Sreča, veselje in razposajenost, pa tudi žalost in bridkost se je zrcalila na vaših obrazih ta dan. Takšno je pač življenje: enim nudi veselje in radost, drugim bolečino in trpljenje. Enim ženam daje popolno in resnično enakopravnost, drugim le delno, neizpolnjeno.

Še so torej ostanki te žalostne preteklosti, čeprav jih je vedno manj. Prav zaradi njih pa je prav, da damo 8. marcu v prihodnje še večji poudarek z namenom, da bi nenehno klical v svet svoj poziv na boj za

RESNIČNO IN POPOLNO ENAKOPRAVNOST ŽENA.

— — —

Mladina na novi poti

V prejšnji številki Tekstilca sem poročal o naši mladinski konferenci in o sklepih, katere smo sprejeli. V tistem članku sem tudi poudarjal, da je bila izbira kandidatov za nov TK ZMS premalo premišljena, saj so bili izvoljeni mladinci, ki nimajo dovolj zanimanja za delo v organizaciji. Da je tako res, sta pokazala že prva dva sestanka, ki smo jih sklicali z namenom, da člani izvolijo novega predsednika TK ter prično z uresničevanjem nalog konferen- ce. Na sestanek je namreč prišlo samo 50 % izvoljenih članov TK. Do izvolitve novega predsednika TK ZMS zato ni prišlo, pa smo se znašli v položaju, kakršnega na konferenci nismo pričakovali. Gre namreč za obstoj organizacije, ki ima namen združevati mlade ljudi, katerih je v našem kolektivu okoli 700. Le-te bi preko šol, seminarjev in tečajev oblikovali v dobre samoupravljalce, omogočili bi jim izobraževanje in seveda tudi primerno zabavo.

Menim, da so vzroki, ki zmanjšujejo zanimanja za delo v organizaciji ZMS v našem kolektivu naslednji:

1. Vodstvo ZMS ne dela meto- dično ali programsko.

2. Vsa teža organizacijskega dela pade vedno na predsednika.

3. Mladi ne vedo, v čem je bistvo dejavnosti ZMS.

Morda bo kdo dejal, da je to moje pisanje tudi nekakšna birokratska metoda, ki nikakor ne more privedi do izboljšanja v organizaciji ZMS. Želim, da se oglasi- te in da pridete na sestanek TK, kjer bomo lahko razčistili pojme in kjer se bomo lahko pogovarjali o problemih mladih v našem podjetju. Namen tega pisanja je tudi ta, da se oglase vsi tisti, ki nasprotujejo praznemu besedičenju.

Na razširjeni tretji redni seji TK ZMS, 6. 3. 1967, je bil postavljen nov — začasni odbor — deloma iz izvoljenega TK in deloma iz drugih mladih, ki bo vodil organizacijo ZMS. Ustanovljen je bil na pobudo sekretarja ObK ZMS tov. Petra Ogrizka in predsednika TK ZMS tovarne IBI tov. Josipa Gorenčaka, ki sta prisostvovala temu sestanku. V začasnem odboru ZMS so zdaj od devetih izvoljenih le trije člani prvotnega TK in sicer: Štefka Bosilj iz predilnice II, Francka Novak iz predilnice I in Marinka Čarman iz uprave, ostali novi člani pa so:

Tone Markun — plemenitilnica I

Milena Sagadin — vzdrževalni obrat II

Nada Kralj — plemenitilnica I

Majda Koželj — plemenitilnica II

Natalija Pavlič — uprava,

Janez Mužan — gravura in

Jože Praprotnik — plemenitilnica I

Za predsednika začasnega odbora ZMS je bil izvoljen Jože Praprotnik, za sekretarja pa Marinka Čarman. Sklep prisotnih je bil, da se anketira mladince in mladinke našega podjetja, nakar bi na osnovi njihovih želja sestavili program dela.

POZOR!

ANKETO SMO OBJAVILI NA 9. STRANI TEKSTILCA. VSE MLADE PROSIMO, DA JO IZPOLNIJO IN ODDAJO.

8. marca v predilnici I

Stanovanjska problematika

(nadaljevanje s 1. strani)

v kakšnih stanovanjih živijo delavci, ki prosijo za družinska stanovanja in kakšne osebne dohodke imajo, smo naredili analizo, ki kaže sledeče stanje:

— Od vseh prosilcev je 94 kvalificiranih in 62 polkvalificiranih delavcev in delavk. Zelo malo delavcev, ki prosijo za stanovanje, dela na delovnih mestih, za katera se zahteva višja in visoka šolska izobrazba.

— Samo 45 ali 25,3 % delavcev, ki prosijo za stanovanje, ima osebne dohodke nad povprečjem tovarne. V višini osebnih dohodkov je 61 ali 34,3 % delavcev, pod povprečjem tovarne pa je 72 ali 40,4 % prosilcev. Dohodek na člana preko 40.000 S din na člana družine ima 96 prosilcev ali 53,9 %, pod 40.000 S din pa 46,1 %.

— Od 178 delavcev, ki prosijo za stanovanje, jih 82 ali 46,1 % stanuje v eni sobi. Med temi delavci je 35 takih, ki imajo 3-članske družine in 19 s 4-člansko družino. V enosobnem stanovanju živi 72 ali 40,4 % delavcev. Od tega števila ima 29 delavcev 4-člansko družino, 4 delavci pa imajo celo 5-člansko družino.

— Od skupnega števila prosilcev je 112 takih, ki so v podjetju zaposleni več kot deset let, 35 delavcev pa celo nad 20 let. 137 prosilcev živi v Kranju, ostali pa v bližnji okolici.

— Med prosilkami za stanovanje je tudi 28 mater samohranilk. To so predvsem matere z več otroki, ki ne morejo stanovati v samskem domu.

Iz navedenih podatkov lahko zaključimo predvsem sledeče:

1. Precejšnje število prosilcev za družinska stanovanja ima osebne dohodke, ki so pod povprečjem tovarne. Ti delavci ne morejo graditi lastne hiše, ker imajo premajhne osebne dohodke. Med prosilci je precej starejših ljudi, ki so v našem podjetju zaposleni že vrsto let, zato so upravičeni, da dobijo stanovanje. Prav tako je iz podatkov vidno, da večina prosilcev živi v Kranju ali bližnji okolici, pa zato za te ljudi pride v poštev edino stanovanje v večstanovanjski hiši ali pa montažna ter vrstna hišica na periferiji mesta.

2. Stanovanjske razmere precejšnjega števila prosilcev so obupne. Podatek, da 82 družin stanuje v eni sobi, že dovolj jasno pove, v kakšnih razmerah ti ljudje živijo; ker so bila 1. 1966 dana vsa sredstva za stanovanjska posojila, bo letos potrebno povečati gradnjo večstanovanjskih hiš.

Poleg skupine 178 delavcev, ki bi želeli dobiti stanovanje v večstanovanjskih hišah, je do kraja 1. 1966 vložilo prošnje za posojilo

(dalje na 3. strani)

Sklepi: 11., 12. in 13. seje centralnega delavskega sveta

11. SEJA CDS

Dnevni red: Poročilo o izvršeni redni letni inventuri.

SKLEPI:

1. Potrdi se poročilo centralne inventurne komisije o popisu imovine podjetja na dan 30. 12. 1966.

2. Vodje proizvodnje morajo v sodelovanju s komercialnim sektorjem v čimkrajšem roku obdelati vprašanje starih vzorčnih artiklov in ostankov izločenih artiklov in tkanin za popravilo v plemenitilnici I.

3. Nabavni oddelek mora prodati 7 različnih vrst preje v skupni količini 4.753 kg, ki že več let ležijo v skladišču preje brez količinskih sprememb.

4. Strokovna služba mora pregledati in ugotoviti uporabnost naslednjih vrst materiala:

- olje antigriz 45,60 kg
- impregnat PK 27,00 kg
- barijev karbonat 253,00 kg
- impregnat OT 18,00 kg

5. Ugotovitvah je treba narediti komisijski zapisnik.

6. Tkalnica I, izobraževalni center, električna delavnica II, zobjarna, mehanična delavnica I in II in kalorična centrala morajo ponovno pregledati nastali primanjkljaj drobnega inventarja in o ugotovitvah pisмено obvestiti centralno inventurno komisijo do 31. marca letos.

12. SEJA CDS

Dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 10. redne seje CDS.

2. Poročilo o proizvodnji in prodaji za mesec januar.

3. Obravnavanje in sprejem Pravilnika o višini in pogojih izplačevanja nadomestila osebnega dohodka v prvih 30 koledarskih dneh nezmožnosti za delo zaradi bolezni ali poškodb.

4. Zaključni račun počitniškega doma za leto 1966.

5. Predlog sprememb Pravilnika o delitvi OD.

6. Sklepanje o prodaji stanovanjskih enot podjetja.

SKLEPI:

Ad 1)

1. Spremeni se sklep 10. redne seje CDS o obnovitvi voznega parka tako, da se glasi: pooblasti se komercialni sektor, da v najboljših pogojih proda ali zamenja:

— 3 avtomobile znamke FAP, 3 avtomobile Zastava 1300, 1 kombi, 1 avtobus, 1 FIAT 2100 in FIAT 1100.

nabavi pa naj v okviru finančnih možnosti

— 1 avtomobil znamke Deutz 500, 3 poltovorne avtomobile, 1 kombi, 1 FIAT 1300 in 1 avtobus.

Komercialni sektor naj o vsakem poslu poroča CDS.

Ad 2)

Poročilo o proizvodnji in prodaji za mesec januar 1967 se vzame na znanje.

Ad 3)

Popravki, ki jih je CDS vnesel v predlog pravilnika o izplačevanju nadomestila za prvih 30 koledarskih dni so izvršeni v pravilniku, ki ga objavljamo v tej številki, pa zato te spremembe tu ne navajamo!

Ad 4)

Potrdi se zaključni račun počitniškega doma »Tekstilindus« Kranj za leto 1966 z bilančno aktivo in pasivo v znesku 219.803,73 N din ter dohodkom v višini 28.556,98 N din, kateri se razdeli takole: v rezervni sklad za neobvezno vlaganje gre 13.604,45 N din, v poslovni sklad 13.700,00 N din in v sklad skupne porabe in za nadomestilo za K-15 1.252,53 N din.

Potrdijo se obveznosti in terjatve ter izredni stroški in izredni dohodki.

Ad 5)

1. Člen 27 Pravilnika o delitvi OD v vseh ekonomskih enotah se spremeni in se v odstavku a) namesto ... če imajo najmanj 12 let delovne dobe 50 N din.

Odstavek b) ... ter kvalificirani delavci z nad 12 let delovne dobe 35 N din ... se odslej glasi: ter kvalificirani delavci z nad 12 let delovne dobe 45 N din.

Odstavek c) ... ostali uslužbenci in delavci 35 N din ... se glasi odslej: ostali uslužbenci in delavci 45 N din.

Odstavek d) ... vajenci 25 N din ... glasi: vajenci 35 N din.

Te spremembe veljajo od 1. februarja 1967. leta dalje.

Člen 33 drugi odstavek Pravilnika o delitvi OD v ekonomski enoti uprava se spremeni in glasi: trgovski potniki imajo ob izpolnjevanju pogojev iz 31. člena pravico do dnevnice v višini 70 N din, brez pravice do zaračunavanja nočnine.

Člen 50 tega pravilnika se za e. e. uprava spremeni in glasi: potniki imajo pravico do povračila za uporabo lastnega vozila za službena potovanja, in sicer v višini 0,60 N din za prevoženi kilometre. Prevoženi kilometri se obračunavajo po avtomobilski karti glede na oddaljenost med posameznimi kraji. Potniki lahko obračunajo nadomestilo za uporabo lastnega avtomobila za vožnje, opravljene po potnem nalogu (obračunu), ki ga odobri glavni direktor ali od njega pooblaščen oseba na vodilnem delovnem mestu. Te spremembe veljajo od 1. 1. 1967. leta dalje.

2. Plemenitilnici I se iz sklada za ostale osebne dohodke izplača enkratno nadomestilo v višini 36.600 N din bruto, zaradi kritja izgube ob izpadu proizvodnje zaradi okvare kotla.

3. Predilnici I se iz sklada za ostale osebne dohodke izplača enkratno nadomestilo v višini 4.169,85 N din bruto, zaradi kritja izgube od izpadu proizvodnje vate.

Ad 6)

CDS podjetja soglaša s tem, da podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj proda samo imetnikom (uživalcem) stanovanjske pravice stanovanjske enote, ki jih je dalo naše podjetje v upravljanje temu podjetju in to po višini vrednosti ter roka plačila, kot to določajo veljavni zakonski predpisi.

Pod istimi pogoji se lahko prodajo stanovanjske enote na območju Beograda, Novega Sada in Sarajeva.

Za vsak posamezni primer prodaje stanovanjske enote, mora sklepati in odločati UO podjetja.

SKLEPI 13. SEJE CDS

Dnevni red: obravnavanje zaključnega računa podjetja za leto 1966.

SKLEPI:

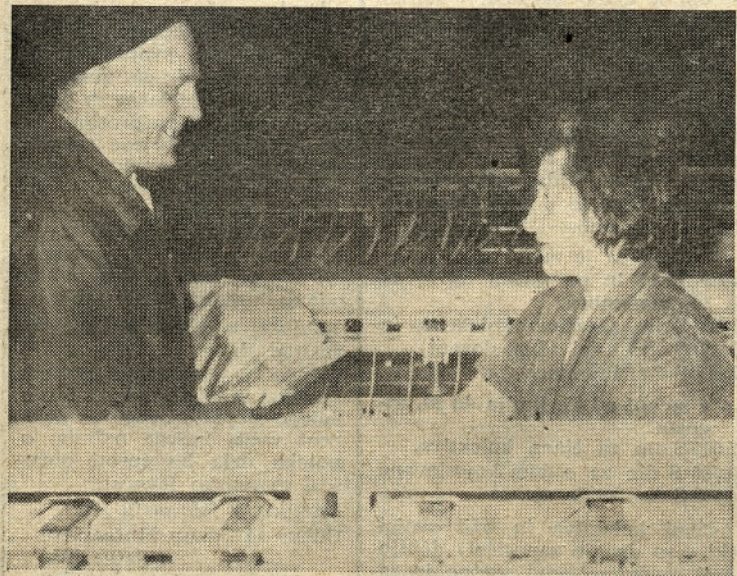
1. Potrdi se zaključni račun podjetja za leto 1966 z bilančno aktivo 229.161.850 N din in bilančno pasivo 229.161.850 N din, ter finančnim rezultatom

- a) celotni dohodek 156.906.156 N din
- b) dosežen dohodek 52.132.150 N din

2. Opusti se člen 22 Pravilnika o delitvi dohodka, ki predvideva po pokritju osebnih dohodkov ter predpisanih prispevkov in skladov delitev ostanka dohodka v smislu sprejetega pripravljalnega postopka, temveč se sprejme delitev po predloženem zaključnem računu, ker so se medtem splošni gospodarski pogoji in pogoji podjetja bistveno spremenili in zahtevajo pojačano formiranje poslovnega sklada odno- snostno poslovnih obratnih sredstev.

3. Odobri se sindikalni podružnici podjetja iz sklada skupne po- rabe dotacija v višini 100.000.— N din.

4. Nadomestilo za K-15 in regresi se izplačajo v isti višini kot v letu 1966 s tem, da se regresi priznajo vsem članom, ki bodo leto- vali v naših ali tujih počitniških domovih in se v ta namen odobri skupaj za leto 1966 in 1967 1.000.000.— N din iz sklada skupne porabe.

8. marca v predilnici I

8. marca v predilnici I

8. marca v tkalnici I

YULON - nov obrat kemične tovarne Moste - Ljubljana

Do sedaj smo perlon prejo uvažali, kar je znatno podražilo izdelke iz tega materiala. Računica je pokazala, da bi se izplačalo pri nas postaviti obrat, kateri bi iz surovine »KOPROLAKTAN« izdeleval perlonsko nit.

S pomočjo posojil je v kemični tovarni Moste-Ljubljana res zrasel obrat YULON.

Letno bodo izvažali 600 ton svojih izdelkov in tako poravnali dolg za inozemsko opremo v svojem obratu. 400 ton pa bodo dobila tekstilna podjetja, katera so posodila del svojih sredstev. Le 150 ton bo viška in bo prišel na trg, kar pa bo premalo za veliko število interesentov, saj pokriva obrat YULON le osmino celotne jugoslovanske potrebe.

Tudi, ko bo v Prizrenu zgrajen podoben obrat, situacija ne bo dosti boljša.

Ce YULON ne bi imel obveznosti vračanja posojila, bi s 300 delavci letno lahko poleg osebnih dohodkov, ustvaril še 2,8 milijard S din za sklade. Ker so bili ob reformi ustavljeni krediti, je YULON izgubil 250 milijonov S din; investicijo so namreč končali s 6 mesečno zamudo, pa so se stroški gradnje toliko povečali.

Šele čez 4 leta, ko bodo plačane vse anuitete in pretežni del

posojila, bo ustvarjenih več prostih sredstev, katere bodo lahko porabili za modernizacijo matičnega podjetja in morda tudi za izgradnjo še enega obrata YULON — dvojčka.

Sedanja velikost YULONA je namreč takšna, kakršna je optimalno možna glede na razvoj in stanje tehnologije v svetu, zato tudi večje tovarne v inozemstvu razširjajo svojo proizvodnjo tako, da vzporedno postavijo več obratov enake zmogljivosti.

YULON torej že dela s polno paro, vendar ima eno veliko skrb — preskrba z električno energijo.

Ljubljanska toplotna, ki je v neposredni bližini in je po investicijskem programu eden izmed dobaviteljev energije, še ni dograjena.

Ce bi prišlo do popolnega izpada električne energije, ima YULON še lastni generator, ki pa zadošča samo za gretje najvažnejših naprav in strojev, da se prepreči zamašitev cevi, v katerih je tekoči perlon. Proizvodnja pa bi tako čisto obstala in bi tovarna imela velike izgube.

Ustavljanje obrata je predvideno samo vsaka 3 leta, ko bi bila izvršena glavna popravila.

DaF

Stanovanjska problematika ...

(nadaljevanje z 2. strani)
še 170 delavcev. Omenjeni delavci prosijo za posojilo v skupnem znesku 300 milijonov S din. Več-

na delavcev prosi za posojilo prvič, nekateri delavci pa so posojilo dobili že lani in prosijo zanj tudi letos.

Faza izgradnje	Štev. prosilcev	Višina zap. posojila	Št. prosil.
začetek gradnje	23		
I. faza	25	do 1 milij. S din	48
II. faza	2	od 1—2 milij. S din	50
III. faza	20	od 2—3 milij. S din	28
IV. faza	38	od 3—4 milij. S din	11
adaptacije	30	od 4—5 milij. S din	1
Skupaj	138		
Skupaj zaprosenega kredita		253.235.000 S din	

(V navedenih podatkih niso upoštevani delavci, ki žele posojilo za montažne hišice).

Ti podatki povedo, da je od prosilcev kar 36% takih, ki imajo zgrajene hiše šele do druge faze in bi potrebovali za končanje hiše še dokaj denarja. Skupna vsota prošelj je tako velika, da je podjetje ne bo zmoglo, ker mora upo-

štovati tudi tiste delavce, ki prosijo za stanovanja v večstanovanjskih hišah.

Z ozirom na izredno veliko število delavcev, ki prosijo za stanovanja v tej ali oni obliki, bom skušal v naslednji številki prikazati nekaj možnih variant, po katerih bi morda uspeli v prihodnje rešiti čim več prošelj.

D. F.

Poročilo izobraževalnega centra o dejavnosti v letu 1966

Ce hočemo uspešno reševati proizvodne in tehnične probleme, kot so na primer večja delovna storilnost ter boljša kvaliteta, tedaj moramo v prvi vrsti upoštevati izobraževanje, ki ga ne moremo ločiti od ostalih dejavnosti v podjetju. Da bi izobraževanje v podjetju doseglo svoj smoter, smo tudi v letu 1966 posvetili glavni del dejavnosti centra funkcionalnemu, poklicnemu, družbeno-ekonomskemu in političnemu izobraževanju, ki je zajemal poleg temeljnih proizvodnih enot tudi pomožne obrate in upravne službe. S temi oblikami izobraževanja, ki so pokazale v preteklem obdobju dokaj dobre rezultate, želimo dvigniti splošni izobrazbeni nivo zaposlenih, obenem pa tudi razvijati izobraževanje v smeri samoupravnega, proizvodnega in tehničnega napredka, ki ga zahteva sodobna tehnologija in organizacija dela.

Plan izobraževanja za leto 1966 je bil zelo obširen in je zahteval od vseh sodelujočih, zlasti od predavateljev, inštruktorjev in ostalih sodelavcev (bilo jih je 107) optimalne napore in to predvsem na področju usposabljanja kadrov za delovna mesta v proizvodnji, kjer so bili kljub nekaterim težavam doseženi vidni rezultati. Ti rezultati pa niso samo odraz trenutnega stanja, temveč potrjujejo pravilno zasnovano politiko perspektivnega razvoja podjetja in njegove organizacije, v kateri je zajeto tudi izobraževanje. Ker se je dejavnost centra v glavnem usmerjala preko proizvodnih enot, navajamo nekaj osnovnih podatkov po posameznih obratih.

1. Izobraževanje v predilnicah

V preteklem letu so se nadaljevala priučevanja na delovnih mestih v obeh predilnicah. Zaradi večje podpore vodilnega kadra in zaradi večjih potreb po priučevanju je bilo priučenih tudi večje število delavcev, zlasti v predilnici I in sicer:

- 23 prisukovalk
- 21 predic
- 2 navijalki v česalnici oz. česalke ter
- 2 baterista

Izdelani oz. dokončani so bili sledeči programi:

- program za prisukovalko
- program za predico
- program za navijalko v česalnici
- program za česalko

V predilnici II je bilo priučenih le 6 prisukovalk. Vzrok za tako majhno število priučenih delavcev je treba iskati izključno samo v predilnici sami in sicer zaradi prezaposlenosti vodilnega kadra in pomankanja delavcev na delovnih mestih (bolezni, dopusti in podobno). Izdelana sta bila tudi 2 programa in to:

- program za prisukovalko in
- program za predico.

2. Izobraževanje na področju tkalstva

Potrebe izobraževanja v naših tkalnicah so za preteklo leto narekovale v pretežni meri le začetno in dopolnilno usposabljanje tkalcev, podmojstrov in mojstrov in to za različne vrste tkalskih strojev.

a) Dopolnilno oziroma začetno usposobljenih tkalcev je bilo 30, od tega:

	začetno	dopolnilno	skupaj
— za Picanol	7	6	13
— za Kovo	7	9	16
— za Rūti	—	1	1
Skupaj:	14	16	30

b) Tkalskih podmojstrov je bilo usposobljenih za:

— Picanol	1
— Rūti	1
Skupaj:	2

Na poklicni šoli pa je končalo v letu 1966 prvi letnik 18 slušateljev — podmojstrov, ki so vsi uspešno končali zaključni izpit.

c) Redno izobraževanje tkalskih mojstrov se nadaljuje v Poklicni šoli — II. letnik, v katerega se je v šolskem letu 1966/67 vpisalo 8 slušateljev.

Dopolnilno pa se je usposobilo v preteklem letu 7 tkalskih mojstrov in sicer:

— za Picanol	5
— za Kovo	2
Skupaj:	7

Za potrebe Poklicne šole smo izdali skripta za Slovenščino I. del iz Organizacije dela.

3. Izobraževanje v plemenitilnicah

Prav tako kot lansko leto smo tudi letos v glavnem organizirali priučevanje za potrebe plemenitil-

nice I, medtem ko bo priučevanje v plemenitilnici II prišlo v poštev šele takrat, ko bodo dobili nekatere nove stroje za oplemenitenje sintetičnih in bombažnih tkanin.

Za področja plemenitilnic se usposablja kadri v interni Poklicni šoli ter na delovnem mestu v proizvodnji. V šolskem letu 1966/67 imamo v plemenitilnici I 14 učencev in sicer 9 učencev v I. letniku in 5 učencev v II. letniku. Od skupnega števila učencev so:

- 4 tiskarji
- 4 apreterji
- 3 barvarji tkanin
- 2 belilca
- 1 kuhalec tiskarskih barv

Priučevanje v proizvodnji pa je bilo organizirano na naslednjih delovnih mestih:

	začetno	dopolnilno
— vodja mercirizirnega stroja		2
— nakladalec v belilnici		1
— belilec		1
— vodja na raztegovanju pramen		1
— pomočnik na smodilnem stroju	1	
— pomočnik na smodilnem pramen	1	
— priprava barvnih raztopin		2
— priučevanje tiskarjev		10
— dublirno merilni stroj	1	
— dublirno navijalni stroj	3	
— rezalka tkanin	4	
— kuhalec tiskarskih barv		3
— I. tiskar		5
Skupaj:	10	25

Za področje plemenitenja so bili izdelani naslednji programi:

- program za II. pomočnika apreterja
- program za dublirno merilni stroj
- program za predelavca v kosmatilnici
- program za kosmatilca na »Crosta« stroju
- program za »Hotflue« sušilni stroj
- program za pripravo barvnih raztopin
- program za finish kalander »Ramish«
- program za pripravo permanentne apreture

4. Ostale oblike funkcionalnega izobraževanja v in izven podjetja

V letu 1966 smo organizirali 41 raznih tečajev in seminarjev ter posvetovanj na področju strokovnega, družbeno-ekonomskega in političnega izobraževanja. Poleg tega smo uspeli organizirati tudi interno šolo varstva pri delu, katero je obiskovalo 179 vodilnih oseb. Predavanj iz vseh, pravkar naštetih področij, se je udeležilo 1.006 ljudi. Od tega:

- 242 iz predilnic
- 333 iz tkalnic
- 185 iz plemenitilnic
- 97 iz pomožnih obratov ter
- 149 iz upravnih služb

Za potrebe funkcionalnega izobraževanja smo izdelali program za stažiste s srednjo, višjo in visoko izobrazbo ter program za čistilce in transportne delavce.

Poklicno izobraževanje izven podjetja

Da bi zadovoljili perspektivne potrebe po srednjih, višjih in visokih strokovnih kadrih, je podjetje štipendiralo v letu 1966 46 dijakov in študentov, od tega:

- 35 na srednjih in
- 11 na višjih in visokih šolah

Hkrati naj omenimo, da se je od 46 štipendistov še v istem letu zaposlilo 11 tehnikov in 2 inženirja. Plan kadrovskih potreb pa ne zajema samo rednih štipendistov, ampak tudi 32 izrednih, ki se izobražujejo na raznih dopisnih šolah izven svojega rednega delovnega časa. Od teh obiskuje:

— Višjo šolo za organizacijo dela	6	slušateljev
— višjo ekonomsko komercialno šolo	3	„
— srednjo komercialno šolo	2	„
— Tehnično srednjo šolo		
— elektro odd.	1	„
— Dopisno tehnično srednjo šolo		
strojni oddelek	2	„
elektro oddelek	2	„
kemijski oddelek	3	„

(dalje na 4. strani)

8. marca v tkalnici I

Program in finančni plan izobraževalnega centra za leto 1967

Pri planiranju izobraževalne dejavnosti za leto 1967 so predvsem upoštevane kadrovske potrebe, ki temelje na osnovi proizvodnih zahtev, zlasti pa na uvajanju novih tehnoloških postopkov, ki zahtevajo od strokovnih kadrov vedno večjo strokovno in ekonomsko izobrazbo. Poleg strokovnega izobraževanja se bo v tem letu organizirala tudi oblika stalnega izobraževanja za upravljalce. Ta oblika izobraževanja naj bi predvsem pripomogla, da bi člani kolektiva globlje spoznali organizacijo upravljanja in vodenja v podjetju, zlasti pa ekonomskih enot.

Za uresničitev celotnega programa je delovni kolektiv tudi v tem letu zagotovil potrebna finančna sredstva za izobraževanje kadrov v višini 1.010.000 N din. Ta sredstva si je podjetje zagotovilo na podlagi maksimalne dovoljene stopnje od bruto osebnih dohodkov, ki znaša po predpisih 2,5%. Planirana sredstva se bodo uporabila za izobraževanje v podjetju in za izobraževanje izven podjetja, ki zajema v okviru občine osnovno in strokovno šolstvo. V celoti pa so sredstva razdeljena takole:

— na funkcionalno izobraževanje v in izven podjetja odpade	240.600 N din ali	23,8 %
— na poklicno izobraževanje izven podjetja odpade	69.400 N din ali	6,9 %
— na prispevke za šolstvo	700.000 N din ali	69,3 %
Skupaj:	1.010.000 N din ali	100 %

Iz podane razdelitve je razvidno, da bo podjetje potrebovalo za svojo lastno izobraževalno dejavnost le 30,7% vseh predvidenih sredstev, medtem ko bo ostali del sredstev 69,3% po pogodbeni obveznosti odstopilo občini za financiranje šolstva.

Da bi bil pregled stroškov za izobraževanje kadrov čim bolj jasn, je razdeljen na posamezne pozicije in to:

Področje izobraževanja	št. ljudi	Skupaj
— Stipendije	27	56.600.—
— Poklicna šola v podjetju	17	43.000.—
— Šole za odrasle izven podjetja	31	10.800.—
— Priučevanja na delovnih mestih	416	114.000.—
— Strokovni tečaji in seminarji v podjetju	321	3.000.—
— Strokovni tečaji, seminarji in posvetovanja izven podjetja	285	16.000.—
— Družbeno-ekonomsko in politično izobraževanje v in izven podjetja	434	4.000.—
— Izpitni stroški izobraževanja v podjetju	—	17.000.—
— Izdelovanje programov, profilov, strokovnih analiz in proučevanje strojev in proizvodnje	—	31.300.—
— Recenzorska dela	—	1.000.—
— Izdelovanje skic, risb in fotografij	—	800.—
— Izposojanje in predvajanje filmov	—	—
— Administrativna in pomožna dela	—	500.—
— Manipulativni stroški centra	—	500.—
— Potni stroški slušateljev	—	500.—
— Dnevnice	—	500.—
— Prevajanje strokovne literature	—	1.000.—
— Strokovna literatura	—	1.000.—
— Ekскурzije	—	2.000.—
— Prispevki	—	700.000.—
— Nabava potrošnega materiala	—	100.—
— Nabava drobnega inventarja	—	500.—
— Nabava osnovnih sredstev in učil	—	5.900.—
— Specializacija	—	—
— Rezerva	—	—
Skupaj:	1531	1.010.000.—

Primožič Stane

8. marca v adjustirnici v obratu I

8. marca v tkalnici I

Poročilo izobraževalnega centra o ...

(nadaljevanje s 3. strani)

— Ekonomsko srednjo šolo	5	—
— Delovodsko šolo	1	—
— Fakulteto za strojništvo	1	—
— Osnovno šolo	6	—
Skupaj:	32	slušateljev

Ker je tudi ta oblika izobraževanja za podjetje koristna, dobijo vsi slušatelji po sklepu Upravnega odbora centra povrnjeno šolnino.

Končno naj omenim tudi osnovno šolsko izobraževanje. Znano je, da je bila predlanskim izdelana analiza izobrazbene strukture zaposlenih v našem podjetju. Rezultate te analize je poleg kadrovskega socialnega sektorja obravnaval tudi Upravni odbor centra, ki je ugotovil, da imamo v podjetju precejšnje število zaposlenih (mladih ljudi), ki nimajo ustrezne izobrazbe (osemletke). Zato je sprejel sklep, da se redno vsako leto organizira v podjetju ali na Delavski univerzi v Kranju posebni oddelek osemletke, kjer bodo imeli člani našega kolektiva brezplačno in skrašano šolanje, saj bi v enem šolskem letu lahko izdelali dva razreda. Vendar kljub tako ugodnim pogojem, da podjetje v celoti krije stroške šolanja, nismo uspeli zainteresirati večjega števila zaposlenih. Prijavilo se je le 6 kandidatov.

Obracun sredstev za izobraževanje kadrov v letu 1966 je naslednji:	
Saldo 1. 1. 1966	7.804,01 N din
Povečanje (obračun januar—december)	999.999,73 N din
Skupaj:	1.007.803,74 N din

Poraba sredstev — zmanjšanje funkcionalno izobraževanje v in izven podjetja (t. j. izobraževanje za delovna mesta)	130.748,26 N din ali	13,1 %
poklicno izobraževanje izven podjetja	84.765,64 N din ali	8,5 %
prispevki	781.700,00 N din ali	78,4 %
Skupaj:	997.213,90 N din ali	100 %
Saldo 31. 12. 1966	10.589,84 N din	

Iz podane razdelitve je razvidno, da je podjetje porabilo za svojo lastno izobraževalno dejavnost le 21,6% vseh namenjenih sredstev za izobraževanje, medtem ko je ostali del sredstev, 78,4%, odstopilo občini za financiranje šolstva.

Poraba sredstev po posameznih pozicijah pa je naslednja:

Področja — pozicije	Št. ljudi	Skupaj
— Stipendije	46	54.280,00.—
— Poklicna šola v podjetju	24	25.978,93.—
— Šole za odrasle izven podjetja	32	30.239,64.—
— Priučevanje na delovnih mestih	133	34.045,90.—
— Strokovni tečaji in seminarji v podjetju	519	21.654,40.—
— Strokovni tečaji, seminarji, posvetovanja in sestanki izven podjetja	213	19.082,20.—
— Družbeno-ekonomsko in politično izobraževanje v in izven podjetja	269	3.499,85.—
— Izpitni stroški izobraževanja v podjetju	—	8.625,59.—
— Izdelovanje programov, profilov, str. analiz ter proučevanje strojev in proizvodnje	—	10.692,72.—
— Recenzorska dela	—	383,82.—
— Izdelovanje skic, risb in fotografij	—	143,33.—
— Izposojanje in predvajanje filmov	—	—
— Administrativna in pomožna dela	—	994,70.—
— Manipulativni stroški centra	—	373,56.—
— Potni stroški slušateljev	—	86,40.—
— Dnevnice	—	314,80.—
— Prevajanje strokovne literature	—	—
— Strokovna literatura	—	428,50.—
— Ekскурzije	—	4.013,00.—
— Prispevki	—	781.700,00.—
— Potrošni material	—	482,64.—

— Drobn inventar — orodja	—	193,92.—
— Osnovna sredstva — učila	—	—
— Specializacija	—	—
— Rezerva	—	—
Skupaj:	1236	997.213,90.—

Povprečna neto vrednost izplačane honorarne ure v letu 1966 je 6,92 N din.

Zaradi neizpolnjenih pogodbenih obveznosti na področju izobraževanja je bilo med letom po sklepu UO centra vrnjenih 950,18 N din v sklad za kadre.

V zvezi s celotnim obračunom naj omenimo, da je UO centra imel v preteklem letu 9 sej, na katerih je redno obravnaval finančno poslovanje centra. Poleg poslovanja je obravnaval:

- stipendiranje rednih in izrednih slušateljev na srednjih in višjih šolah
- izobraževalne akcije za potrebe podjetja
- pravilnike, ki se nanašajo na poslovanje centra
- prošnje za različne oblike šolanja
- pogodbene obveznosti članov kolektiva
- predloge o študijskih dopustih
- poslovanje interne Poklicne šole
- nabavo strokovne literature ter učil za potrebe centra in
- razna druga vprašanja, ki spadajo v področje izobraževanja

Od posameznih dejavnosti centra bi bilo vredno omeniti tudi delavnico centra, ki je poleg svoje primarne naloge t. j. usposabljanje mojstrov, podmojstrov in tkalk, dosegla v preteklem letu tudi zelo ugodne proizvodne rezultate. Odprla pa je tudi široke možnosti za razvoj novih artiklov, katere bi lahko tkali v naših avtomatiziranih tkalnicah. Na povečano storilnost in kvaliteto dela v delavnici centra so predvsem vplivali:

- znižani povprečni obrati statev za cca 6%
- boljša organizacija dela
- skupinski akord, ki ga je postavil UO centra ter
- individualne norme, katere je postavilo obratovodstvo tkalnice II za svoje tkalke, ki redno delajo v proizvodnem oddelku delavnice centra.

Na 37 montiranih statvah v 2 izmenah so bili doseženi naslednji rezultati:

Podatki	Količine	Primerjalni indeks 1965
m	278.989	137,8
faktor kvalitete	1,48	122,3
obratovadni učinek	61,1 %	133
montirani učinek	28,4 %	145,6
povprečna neto vrednost vložnega dela v 1 m tkanine	0,236 N din	150
skupna ustvarjena neto vrednost proizvodnje po ceniku	65.806,66 N din	215

Poleg proizvodnih rezultatov, ki spadajo v sekundarno področje delavnice centra, naj omenimo tudi napredek pri proučevanju strojev in novih artiklov, katere smo razvijali v vzorčni tkalnici ob sodelovanju z dezenaturo in tehničnim vodstvom obrata II. Skupno je bilo izdelanih 92 vzorcev v različnih kvalitetah in dessinih.

Celotni pregled in doseženi rezultati na področju izobraževanja nam potrjujejo neizpodbitno dejstvo, da je izobraževanje zaposlenih nujna in objektivna potreba. Zato bi se morali vsi programi o razvoju podjetja in tehnologije organsko povezati z izobraževanjem, kajti le na ta način bo možno zagotoviti stalni tehnični in gospodarski napredek v podjetju.

Primožič Stane

Sodeluj v Tekstilcu!

Nadomestilo OD za stalež in obrazložitev nekaterih členov

(nadaljevanje s 1. strani)

4. člen

Delavci podjetja so za posamezne vrste delanezmožnosti upravičeni do nadomestila osebnega dohodka v naslednjih primerih in navedenih odstotkih:

Posamezne vrste delanezmožnosti	obratovalni dnevi		
	1—3	4—6	od 7 dni
a) zaradi poškodbe pri delu v podjetju ali po krivdi podjetja	100 %	100 %	100 %
b) v primeru bolezni ali izolacije	70 %	80 %	90 %
c) vse poškodbe v podjetju ali izven podjetja brez krivde delavcev	70 %	80 %	90 %
d) za negovanje ožjega družinskega člana na domu in drugih zdravstvenih storitev, ki jih delavci podjetja ne morejo opraviti v prostem času	50 %	50 %	60 %
	50 %	— %	— %

O višini nadomestila osebnega dohodka pod toč. a) in c) odloča komisija za obratne nezgode.

5. člen

V času, ko se člani kolektiva zdravijo v stacionarnem zavodu, so upravičeni do nadomestila osebnega dohodka v spodaj navedenih odstotkih:

	Število družinskih članov, ki jih preživlja enega		
	0	dva	tri ali več
do 6 dni	50 %	60 %	70 %
od 7 dni	60 %	70 %	80 %

Delavec ne preživlja nobenega družinskega člana, kadar je samski, kadar sta z zakoncem oba zaposlena in nimata ožjih sorodnikov, ki bi imeli iz njihovega delovnega razmerja pravico do zdravstvenega varstva.

Enega družinskega člana pa delavec preživlja v primeru: a) če sta z zakoncem oba zaposlena in imata enega otroka, b) če eden od zakoncev ni v delovnem razmerju, c) če ima zavarovanec otroka, ki ga mora preživljati.

Po tem kriteriju se določajo tudi pravice zavarovancev, če preživljajo dva, tri oziroma več članov družine.

6. člen

Delavec nima pravice do nadomestila osebnega dohodka med časno nezmožnostjo za delo:

- za zdravniški pregled pod toč. e) 3. člena tega pravilnika, ki bi ga lahko opravil v svojem prostem času;
- če se namenoma povzroči nezmožnost za delo;
- če ne izpolnjuje napotkov oziroma navodil zdravnika, ki ga zdravi, za čas, ko ni izvrševal teh navodil, najmanj pa 3 dni;
- zaradi poškodbe pri delu kot posledice neupoštevanja varnostnih predpisov;
- zaradi vseh ostalih poškodb, povzročenih v podjetju in izven njega po krivdi delavca — pretepi, pijanost, grobo kršenje prometnih predpisov ipd.

f) če se brez opravičljivega vzroka ne odzove preventivnemu zaščitnemu cepljenju, ki ga predpišejo samoupravni organi. V tem primeru nadomestilo ne pripada za 3 dni, če dotični zbolí v zaščitni dobi za boleznijo, proti kateri je bilo cepljenje izvedeno.

7. člen

O izgubi pravice do nadomestila za primere delanezmožnosti odločajo: pod toč. a), b), c) in f) čl. 5 — obratna ambulanta oziroma zdravnik, ki ga zdravi, pod d) — komisija za obratne nezgode, pod toč. e) — pa referent za HTV in pravna služba.

8. člen

Za nov primer bolniškega staleža se smatra, če je bil prejšnji stalež zaključen.

9. člen

Osnova za nadomestilo osebnega dohodka se ugotovi po določbah zakona o zdravstvenem zavarovanju.

10. člen

Delavec, ki izostane z dela zaradi enega izmed vzrokov delanezmožnosti po 3. in 4. členu tega pravilnika, mora svojo odsotnost v roku 24 ur sporočiti sam ali preko druge osebe obratni ambulanti podjetja, sicer mu nadomestilo ne pripada.

11. člen

Nadomestilo osebnega dohodka po tem pravilniku uveljavi delavec s potrdilom o začasní delanezmožnosti zdravnika OA, ki je pristojen za odobravanje staleža delanezmožnosti.

12. člen

Kršenje določil tega pravilnika ima za posledico disciplinsko in materialno odgovornost.

13. člen

Ta pravilnik se uporablja od 1. 3. 1967 dalje.

Predsednik Centralnega delavskega sveta

In še obrazložitve ...

Zaradi boljšega razumevanja pravilnika bomo pojasnili nekatere člene, ki so za člane kolektiva še posebno važni.

Čl. 4 govori o višini nadomestila, ki ga bodo prejeli delavci v času bolovanja.

Pod toč. a) je navedeno, da bodo delavci v primeru poškodbe pri delu, za katero je krivo podjetje, vseskozi dobivali nadomestilo osebnega dohodka v isti višini, kot je znašal njihov povprečni dohodek v preteklem letu. O tem, kdo je zakrivil nesrečo, bo na osnovi preiskave in ugotovitev določala komisija za obratne nezgode. Zaradi boljšega razumevanja točke a) navajam nekaj primerov, ki govorijo o krivdi podjetja: pomanjkljive zaščitne naprave pri strojih, pomanjkanje zaščitnih sredstev, nepravilno zavarovane stopnice, jaški, kanali itd.

Pod točko c) je navedeno, da dobijo delavci v primeru poškodbe pri delu v podjetju ali izven

podjetja brez krivde delavca in podjetja ista nadomestila kot delavci, ki so v staležu zaradi bolezni. Pod točko so mišljene razne slučajne poškodbe, ki se v vsakdanjem življenju večkrat zgodijo. Navajam nekaj takih poškodb: izpah noge, razni urezi, odrgnine, udarci, opekline, nesreče pri delu v gospodinjstvu, na izletih, pri športu itd.

Prav gotovo je za vse člane kolektiva izredno pomemben 6. člen, ki določa, kdaj delavec nima pravice do nadomestila osebnega dohodka med časno nezmožnostjo za delo. Pod točko b) so navedeni primeri, ko se delavec namerno poškoduje. Tu gre predvsem za poškodbe z namenom, da bi delavec dobil nekaj dni dopusta. Taki primeri se v podjetju dogajajo. Točka c) govori o primerih, ko delavec ne izpolnjuje napotkov oziroma navodil zdravnika. Še vedno so primeri, da delavec v času, ko je v bolniškem staležu,

dela doma, namesto da bi ležal v postelji. Če se bo ugotovilo, da delavec ne izpolnjuje navodil zdravnika, bo izgubil pravico do nadomestila osebnega dohodka za ves čas bolovanja, najmanj pa za 3 dni. S tem želimo doseči, da posamezniki ne bi izkoriščali bolniškega staleža za razna domača opravila.

Točka d) navaja poškodbe pri delu, ki nastanejo zaradi neupoštevanja varnostnih predpisov. Na posameznih delovnih mestih se še vedno dogaja, da delavci nočejo uporabljati zaščitnih sredstev, kot so: očala, rokavice, čevlji itd. Prav zaradi neupoštevanja varnostnih predpisov, je vsako leto več lažjih in hujših nesreč pri delu. V bodoče delavec, ki ne bo hotel uporabljati zaščitnih sredstev in se bo zaradi tega poškodoval, ne bo dobil nadomestila osebnega dohodka v času bolovanja.

Pod točko e) so mišljene poškodbe, ki nastanejo v podjetju ali izven njega, in to po krivdi delavca, kot so: pretepi, poškodbe, ki so nastale kot posledica višenosti, grobo kršenje prometnih predpisov itd. V takih primerih delavce za bolovanje ne bo dobil nadomestila osebnega dohodka.

Točka f) govori o primerih, ko se delavec brez vzroka ne odzove preventivnemu cepljenju, ki ga predpišejo samoupravni organi. Tu je mišljeno predvsem vsakoletno cepljenje proti gripi. V tem primeru tak delavec ne dobi nadomestila samo za prve 3 dni, medtem, ko mu za ostale dni nadomestilo pripada.

Namen ukrepov, ki so navedeni v 6. členu je ta, da bi delavci v bodoče veliko bolj skrbeli za svoje zdravje, kot so do sedaj. To še prav posebno velja v primerih, ko delavci ne upoštevajo varnostnih ukrepov pri delu.

V vseh primerih poškodb, ki nastanejo pri delu, morajo delavci poškodbo prijaviti v 24 urah referentu za HTV. Če pa je poškodba tako huda, da je bilo treba delavca prepeljati v bolnišnico, je dolžnost vodstva ekonomske enote, da nesrečo prav tako v 24 urah prijavi omenjenemu referatu za HTV. Prav tako mora vsako poškodbo, ki se je zgodila pri delu, referent sporočiti tudi obratni ambulanti. S tem bo omogočeno komisiji za obratne nezgode, da vzrok poškodbe, kar je odločilno bo takoj na licu mesta ugotovila za izplačevanje nadomestila osebnega dohodka za čas bolovanja.

Poročilo HTV komisije

POROČILO KOMISIJE ZA TEHNIČNO ZDRAVSTVENO VARSTVO PRI DELU ZA OBDOBJE LETA 1966

Kot vsako leto hočemo tudi letos prikazati s statističnimi podatki uspehe in neuspehe službe oziroma komisije za tehnično zdravstveno varnost pri delu. Iz podatkov je vidno, da so se nesreče nasproti letu 1965 znižale po številu, po izgubi narodnega dohodka in po izpadu delovnih dni. Da se je stanje nesreč zmanjšalo, so pripomogle:

- manjša fluktuacija delovne sile,
- šola HTV, ki je bila organizirana za vse vodilne delavce in uslužbence,
- večja disciplina v podjetju.

Če hočemo še večje uspehe, moramo nadaljevati z vzgajanjem o varstvu pri delu, vse člane kolektiva.

Odgovornost osebe pri delu mora biti podrobno obdelana. Delavci na delu so odgovorni za izvajanje nalog ter predpisov varstva pri delu, ki jih predvidevajo pravilnik in drugi varnostni predpisi. Neizvajanje nalog in ukrepov varstva pri delu po tem pravilniku, je kršitev delovnih dolžnosti po pravilniku o delovnih razmerjih. Delavec, ki huje ogroža svojo varnost ali varnost drugih pri delu, zlasti če se ne ravna po varnostnih predpisih in ne uporablja sredstev in opreme za osebno varnost, grobo krši delovno dolžnost; posledica je lahko izključitev iz delovne skupnosti. Za vodilne delavce je potrebno precizirati, za katere kršitve (po členih zakona o varstvu pri delu) posamezne osebe odgovarjajo, kar bo na eni strani dvignilo resnost izvajanja zakona na drugi strani pa olajšalo kazensko varstvo.

tabele

NESREČE PO NOMENKLATURI VIROV POŠKODB ZA LETO 1965-66

Šifra	Nomenklatura	Število oseb	
		1965	1966
01	na pogonskih strojih	3	—
02	na delovnih strojih	39	29
03	na dvigalih	3	2
05	na napravah za meh. prenos energ.	4	6
06	na prometnih sredstvih	8	—
09	z ročnim orodjem	12	18
10	s snovmi v trdnem stanju	1	—
11	z raznim materialom	9	11
12	z železom, stroji in stroj. deli pri montaži	33	29
13	z neobdelanim lesom	5	3
14	s snovmi v tekočem stanju (kisline, lugi itd.)	6	4
16	z eksplozivnimi energijami	1	—
18	na del. potih, stopnicah, prehodih	18	11
10	na del. mestih, odrih, lestvah	3	—
21	na poti v službo in iz službe	44	27
Pogostnost za vse zaposlene		31.09 %	
Resnost na vse izvršene ure (priloga tabele II)		371.9 %	

Skupaj: 189 146

NESREČE PO NOMENKLATURI VZROKOV POŠKODB ZA L. 1965-66

Šifra	Nomenklatura	Število oseb	
		1965	1966
101	popravlilo strojev in naprav	1	—
102	spremembe v tehnološkem procesu dela	1	—
103	neizpravno ročno orodje	3	1
104	popravlila električnih naprav	1	—
105	nezadostno vzdrževanje del. prost.	3	7
106	pomanjkanje razsvetljave na prehod.	1	—
107	prenatrpnanost strojnega parka	5	3
108	neurejeni interni transport	6	6
109	pomanjkanje varnostnih naprav ali okvare	1	1
110	pomanjkanje oseb. zaščit. sredstev	1	3
112	osebni vzroki: kršenje del. discipline	10	4
113	nepredvidnost delavca pri delu	60	25
114	slaba organizacija dela v skupini	9	15
115	pomanjkanje kontrole (nadrejenih)	3	7
116	nezadostna strokov. izobrazba	1	—
117	nezadostna poučenost na del. mestu	7	19
188	neupoštevanje pravil HTV	1	—
189	zaradi naglice pri delu	17	10

(dalje na 10. strani)

Obdaritev žena

8. marca 1967
v konfekciji
»Triglav«

Pregled najnovjših tekstilnih strojev

Mednarodni tekstilni klub ITC s sedežem v Zürichu, Švica, je februarja letos organiziral dvodnevno predavanje v Beogradu pod naslovom INTEXMA SHOW, na katerem je predsednik ITC prof. Armin Keller prikazal in komentiral nad 500 diapozitivov najnovjših modelov tekstilnih strojev in naprav, izdelanih pri najbolj znanih podjetjih Evrope, Amerike in Japonske. Isto predavanje je bilo doslej podano že v 30 tekstilnih centrih vsega sveta in pomeni nekak uvod ali pripravo na V. mednarodno razstavo tekstilnih strojev, ki bo septembra letos v Baslu.

Celotno predavanje je bilo razdeljeno na pet referatov po naslednjih temah:

- predenje
- previjanje, sukanje, teksturiranje
- tkanje
- barvanje, tiskanje, plemenitenje
- pletenje

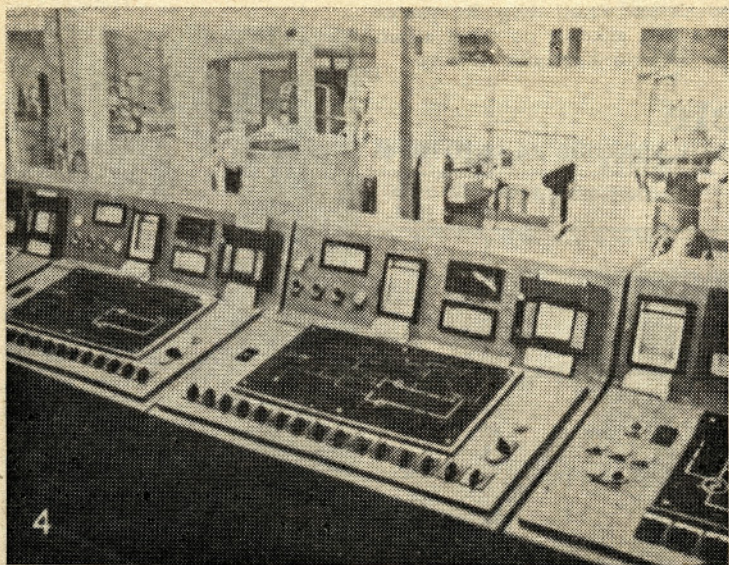
V naslednjem naj opišem nekatere zanimivosti s tega predavanja.

Barvanje, tiskanje, plemenitenje

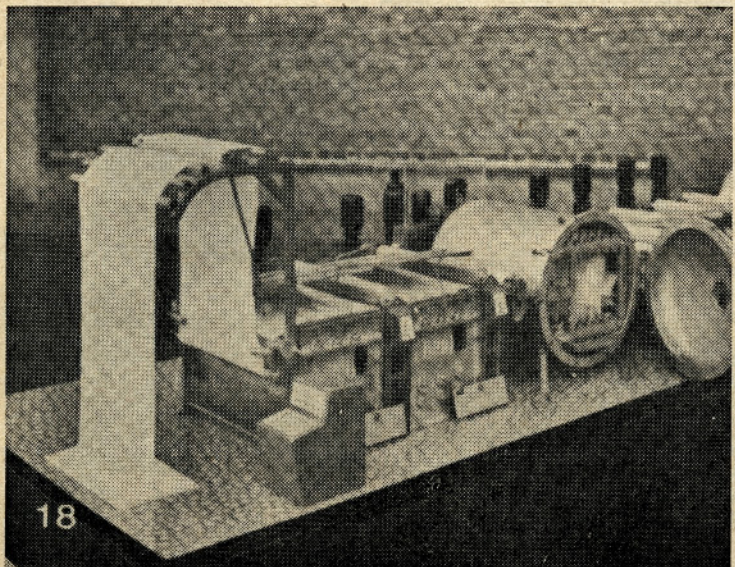
Stroji za plemenitenje v zadnjih nekaj letih niso doživeli nek revolucionarni razvoj, čeprav je na tem področju precej novosti. Upoštevati moramo, da vsak razvoj stroja za plemenitenje pride do polne veljave in industrijske uporabnosti šele po 5 ali več letih, torej takrat, ko nov stroj ali naprava doseže svojo tehnično zrelost. Zaradi pomanjkanja delovne sile, uvajajo večja podjetja v močno razvitih industrijskih državah naprave z avtomatiziranim usmerjanjem tehnoloških procesov, in ni dvoma, da bo tendenca razvoja v tej smeri nezadržno napredovala. Vedno močnejše uveljavljanje predelave sintetičnih vlaken, in njih mešanic s prirodnimi vlakni, zahteva uvedbo novih postopkov in strojev za predelavo. To lepo prikazuje, kako razvoj tekstilne kemije vpliva na modernizacijo strojev za tekstilno plemenitenje.

Od zelo širokega prikaza strojev posredujemo samo nekatere tendence in predstavnike za posamezno fazo plemenitenja.

Slika 1. kaže centralo za avtomatično vodenje barvarne preje, ki s pomočjo programov (prelunknjane kartice) vodi proces barvanja za vsak aparat posebej, prav tako pa ureja tudi doziranje kemikalij. Delavec opravlja le še polnjenje in praznjenje aparatov

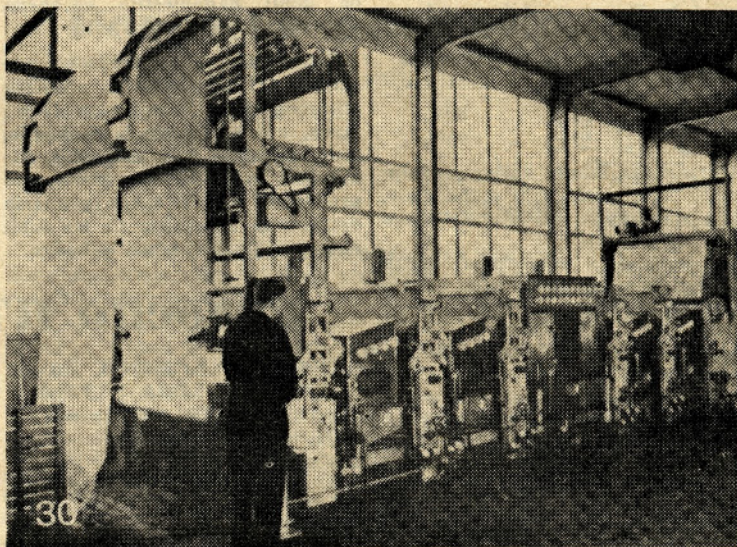

Slika 1

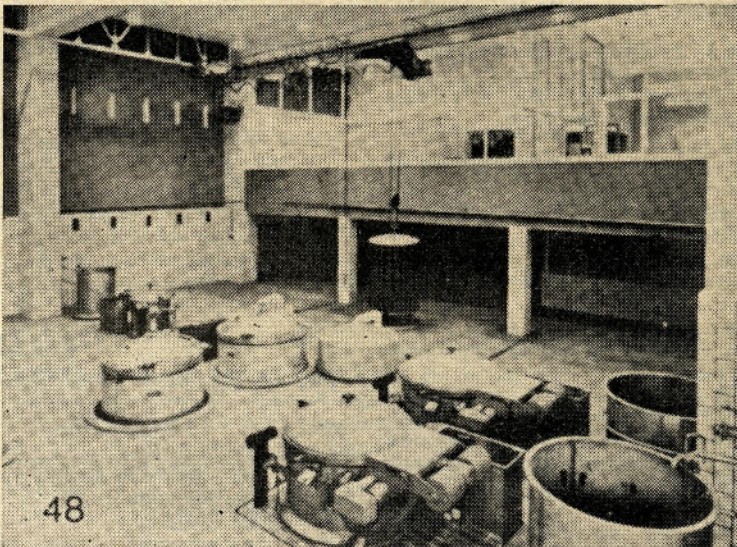

Slika 2

Pralni stroji se morajo prilagoditi visokim kapacitetam kontinuirnih belilnih, barvarskih in tiskarskim napravam. Njihove zmogljivosti se zvišujejo s podaljšano potjo skozi kadi, s protitočnim pranjem in s posebnimi napravami, ki pojačajo gibanje tkanine in pralne flote (turbinatorji). Pogosto združijo razne sisteme medsebojno v eno konstrukcijo, da bi dosegli močnejši pralni efekt in krajši čas obdelave. Med tovrstne stroje štejemo tudi Küstersov pralni stroj z enotami Vibrotex, ki stoji v obratu I. in tudi pralni stroj Benteler v obratu II. Na sliki 4 vidimo posebno izvedbo pralnega stroja firme Norton, pri kateri tkanino navijemo na perforiran bobn, na katerem se nato pere in izplakuje. Sistem je podo-

Slika 4

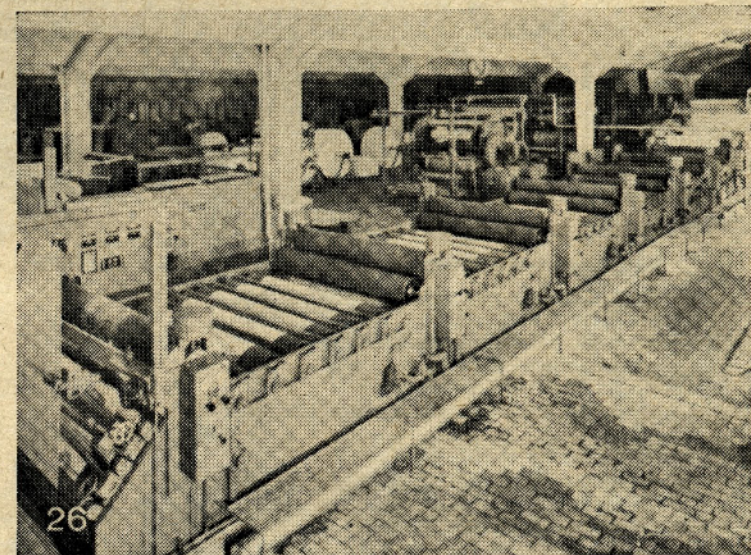
Slika 5

ben stroju Rotowa, ki je že bil opisan v našem časopisu.

Mnogo modernih strojev je bilo prikazanih za področje barvanja, in to vsakovrstnih aparatov za barvanje preje, jiggerov in foulardov. Barvalne aparate danes gradijo tako, da jih lahko zamenjavo raznih vložkov uporabijo za barvanje prediva, preje, osnovnih valjev, križnih navitkov itd., so torej univerzalno uporabni. Delajo pri temperaturah nad 100° C in tako omogočijo tudi barvanje sinteti-

Pri gradnji jiggerov danes stremijo predvsem za tem, da se čim bolj zniža napetost tkanine pri prehodu skozi kad. Temu služijo posebni pogoni, ki se prilagajajo debelini navite plasti na vlečnem valju. Vsi sistemi jiggerov se izdelujejo le še v zaprti obliki, torej s pokrovi.

Odločilni kriterij za kvalitetne foularde je povsem enakomerno ožemanje po vsej širini tkanine. To dosežejo s konstrukcijo ožemalnih valjev, pri katerih je vsako upogibanje onemogočeno. Vedno bolj se uveljavljajo foulardi s 3 ali 4 ožemalnimi valji, kar sledi iz spoznanja, da tkanina iz katere je iztisnjen zrak, mnogo bolje vpija barvno floto. Pri foulardih se uporabljajo avtomatične dozirne naprave, ki so potrebne

Slika 3

barvnega procesa s programsko kartico.

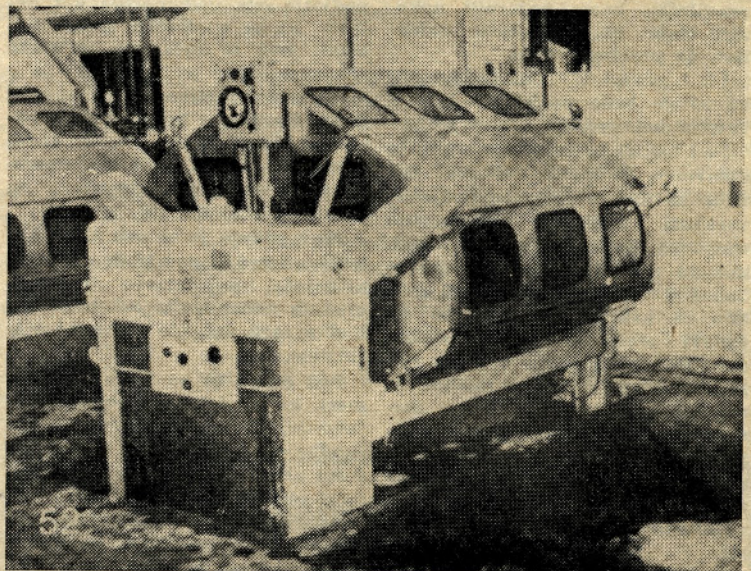
Na sl. 6 je jigger Modell VH-Super firme Henriksen, ki je posebno primeren za barvanje lahkih in elastičnih tkanin. Pred pričetkom vsake nove pasaže se blagovni valj avtomatično obrne za polovico obrata, da se spodaj nabrana voda enakomerno porazdeli po tkanini. Šele nato se prične odvijanje z najmanjšo možno hitrostjo, ki postopoma raste do normalne. Veliki pokrov jiggera omogoča vpihovanje pare, da se prepreči ohlajevanje tkanine in barvne flote.

Novost v konstrukciji barvnih strojev pomeni širinski barvalni stroj sistema Valls A-V-3, ki ga v licenci izdelujeta firmi Brückner in Mezzera. Princip dela je v tem, da tkanino brez napetosti vodimo v protitoku skozi floto, ki cirkulira z veliko hitrostjo. S tem dosežemo intenziven kontakt med tkanino in floto, ki ga še ojačajo permanentni sunki flote proti tkanini. Posledica je močno znižanje časa obdelave in prihranek na kemikalijah, pari in energiji. Stroj lahko uporabljamo ne samo za barvanje temveč tudi za pranje, razškrbljenje in razvijanje. Za barvanje občutljivih tkanin, še posebno iz triacetata, se vedno bolj uveljavljajo zaprte motovilaste kadi za delo pri temperaturah nad 100° C, torej pod pritiskom.

V novejšem času močno pridobivajo na pomenu kontinuirani stroji za barvanje tkanin. Najnovejši predstavnik te skupine je stroj za barvanje sintetične po termosolnem postopku. Tak stroj sestoji iz barvalnega foularda, pred-sušilnega dela z infrardečim gretnjem, bobnaste sušilnice (lahko je tudi hotflue), termosolirne naprave (kontaktna ali zračna), foularda za nanos kemikalij za fiksiranje barvila na celulozno komponento tkanine, parilnika, širinskega pralnega stroja in končne sušilnice z navijalno napravo.

Sl. 7 kaže del podobne naprave firme Artos. (Glej 7. stran)

(dalje na 7. strani)

Slika 6

2. seja tovarniškega odbora sind. podr.

(nadaljevanje s 1. strani)
sezono, in sicer 500 S din na dan;
največ za 15 dni.

Za otroke je regres polovičen,
cena penziona pa je:

— v predsezoni

900 S din (če je otrok našega
člana kolektiva)

1150 S din za otroka ostalih Jugo-
slovanov

1950 S din za otroka inozemcev

— v sezoni

1150 S din za otroka člana našega
kolektiva

1400 S din za vse ostale

2200 S din za inozemce

AKONTACIJA

Vsak prijavitelj mora pri vpi-
su plačati akontacijo, ki znaša na
odraslega člana za 8 dni letovanja
5.000 S din, za 15 dni letovanja pa
10.000 S din. Za otroke je akonta-
cija polovična!

VOŽNJA

V počitniško naselje bo vozil
naš avtobus, in sicer tako, kot je
vozil v pretekli sezoni.

Cena za prevoz tja in nazaj bo
za člana kolektiva 2.000 din, za ne-
člane pa 3.000 din.

Cene za počitniški dom v Bohi-
nju in na Krvavcu ostanejo iste,
in to:

Bohinj:

za člana 300 S din (dnevno)

za ostale 500 S din

Krvavec:

za člana 200 S din

za ostale 400 S din

TO se je s predlogom strinjal
in bo takšnega podprl na seji CDS
podjetja. (Vse, kar sem doslej na-
pisal, je CDS tudi sprejel, brez
spremembe!)

NADOMESTILO ZA K-15

O tem nadomestilu je bilo re-
čeno že veliko kritike, predvsem
na občnih zborih sindikalnih po-
družnic. Že v prejšnjem Tekstilcu
sem omenil, da tu ni možno ve-
liko spremeniti, ker je z 1,5 % od
odplačanih dohodkov (kot osno-
ve) postavljena meja višini nado-
mestila. To pojasnilo pa ni pravi-
lno in tudi ne prepričanje, da
je to nadomestilo z zakonom
predpisano.

Glede pojasnila je takole: za
lani je veljal predpis, da sme go-
spodarska organizacija izplačati
1,5 % za nadomestilo in od tega
ne plača ostalih dajatev. Če bi
izplačala več, kot znes 1,5 %, pa
bi morali plačati za vsakršno po-
večanje iste dajatve kot jih pla-
čujemo za osebne dohodke. Glede
samega nadomestila za K-15 pa je
zadeva naslednja: ob ukinitvi
obrazca K-15 je veljalo priporo-
čilo, naj to izgubo za posameznika
vsaj deloma ublažijo gospo-
darske organizacije tako, da dajo
članom nadomestilo. Priporočilo
pa ni obveznost! Ali se sploh da
nadomestilo in koliko, je bilo pre-
puščeno v odločitev gospodarskim
organizacijam. Naš CDS je zato
lani sprejel pravilnik, ki je dolo-
čal izplačevanje tega nadomestila
in njegovo višino; vse to v okviru
možnosti, ki smo jih imeli.

Lani je bilo za nadomestilo iz-
plačanih 46 milijonov din, za re-
gres v najem počitniškega domu
pa okrog 3,5 milijona din.

Letos je zadeva nekoliko težja.
Iz ustvarjenih skladov ali boljše
iz razpoložljivega sklada skupne
porabe moramo letos plačati lan-
skoletni znesek za nadomestilo in
za regres (50 milijonov) in obenem
tudi tisti znesek, ki ga bomo iz-
plačali za letošnje nadomestilo
in za letošnji regres. Če ostanemo
pri isti višini tudi letos, znes 20
skupaj okrog 100 milijonov.

Sodeluj v Tekstilu!

Če se sedaj povrnem na zahteve
članov kolektiva, da je treba zne-
sek za nadomestilo na posamez-
nika povečati, potem je to možno
narediti samo na račun denarja,
ki smo ga namenili za nova sta-
novanja. Razumljivo je, da bi se
temu uprli vsi tisti, ki imajo vlo-
žene prošnje za stanovanje ali za
posojilo, teh pa je skoraj 400. Ne
smemo pozabiti, da mnogi od teh
prosilcev živijo v res težkih raz-
merah. Naša dolžnost je, da jim
pomagamo, kolikor je možno.

Po drugi strani pa ni lepo, da
zahtevamo večje nadomestilo prav
tisti, ki že imajo stanovanje od
podjetja (ali pa so dobili poso-
jilo) ali pa tisti, ki koristijo naš
skupni denar za prevoz v službo.
Naj mimogrede povem, da smo
plačali v letu 1966 za prevoze 56
milijonov din, torej 10 milijonov
več kot za nadomestilo. Takih čla-
nov kolektiva, ki koristijo to
ugodnost, pa je tudi veliko. Na
dani je, da niti eni niti drugi
niso upravičeni zahtevati poveča-
nje nadomestila, če so vsaj malce
pošteni. Število pravih upravičen-
cev se tako zniža na 1/4 članov
kolektiva. Prepričan pa sem, da
je le redek posameznik od njih
postavil tako zahtevo.

REGRES

Isto velja za regres. »VSEM
ENAKO!« ste postavili zahtevo,
čeprav imate eni stanovanje od
podjetja, čeprav koristite drugi
dotacijo za prevoz. Kaj bi bilo,
če bi tisti, ki nimajo niti stano-
vanja niti se ne vozijo, zahtevali, da
dobe ustrezen znesek tistega de-
narja, ki je šel za stanovanja, ki
gre vsako leto za prevoze? V ta-
kih primerih bi šlo za znatno višje
zneske, kot je tistih 4.000 oziroma
8.000 din, ki jih dobe letovalci v
Novigradu v obliki regresa.

Če vse to premislimo, bomo
spoznali, da ni lepa in humana
zahteva tistih članov, ki zahte-
vajo, da se razpoložljive 4 mili-
jone regresa deli na vse. Pri tem
pa ne smemo pozabiti še na eno
zelo važno postavko: če bomo
zahtevali preveč, če bomo gledali
samo na svoje koristi brez razu-
mevanja za sodelavca, potem se
nekega dne lahko zgodi to, kar se
je že zgodilo v nekaterih gospo-
darskih organizacijah v Sloveniji
— ukinitve dotiranja prevozov,
ukinitve regresa itd.

Je pa še drug vzrok, ki nare-
kuje, naj gre regres samo za leto-
vanje na morju (lani samo za
Novigrad). To je dejstvo, da je
le tako možno pripraviti vsaj del
članov kolektiva, da izkoristijo
svoj dopust v korist svojega
zdravja in sprostitve, torej v pravi
namen. Če bi dali regres vsem,
bi bilo to prvič komaj nekaj več
kot 500 S din na osebo, hkrati pa
bi ostal doma velik del tistih
članov, ki sedaj hodijo v Novi-
grad. Letovanje na morju pa je
res koristno tako za posameznika
kot za podjetje, in je zato ta na-
čin regresiranja še najboljši.

Na seji TO je Zlata Humer
predlagala delno spremembo oko-
li nadomestila in regresa. Njen
predlog je naslednji:

1,5 % denarja, ki smo ga lani
uporabili za nadomestilo in za
regres, bi vsega izplačali za nado-
mestilo. Tako bi vsak član kolek-
tiva dobil okrog 1.000 S din več
kot lani. Za regres pa bi vzeli 3-4
milijone iz sklada skupne porabe.
Njen predlog je bil dalje tudi to,
da bi regres ne omejili samo na
počitniško naselje v Novigradu,
ampak bi ga dali tudi tistim, ki
bi letovali v kakem drugem domu
(lahko bi se tudi dogovorili z dru-
gimi gospodarskimi organizacija-
mi za zamenjave!).

Mnenje članov TO je bilo delje-
no. Eni so zagovarjali dosednji
način za izplačilo nadomestila in
regresa iz 1,5 % omenjenega de-
narja, drugi pa so bili za predlog,
ki ga je dala tov. Zlata. Sprejet
je bil sklep, da gresta oba pred-
loga na CDS. (Opomba: CDS je
sprejel lansko obliko z dopolnit-
vijo, da velja regres tudi letoval-
cem v drugih počit. domovih.)

ZDRAVSTVENO OGROŽENI OTROCI NASIH ČLANOV

TO je sprejel sklep, da dobi
vsak od teh otrok, ki bo šel v
ustrezeni dom v Novigradu ali na
Stenjaku, po 500 din regresa na
dan za 15 dni. V posebno težkih
primerih, ko starši, kljub vsem
olajšavam ne bi zmogli poslati
otrok na letovanje, pa bodo pri-
spevale še IO tistih e. e., kjer so
starši zaposleni.

ZAKLJUČEK

Kot rečeno, bo moral CDS po-
trditi ali pa spremeniti predlog
cen penzionov za počitniške do-
move. (Glej sklepe CDS!) Odlo-
čiti bo tudi moral, kako bo letos
z nadomestilom K-15 in kako z
regresom. Če bomo te sklepe CDS
dobili pravočasno, jih bomo ob-
javili že v tej številki, drugače pa
v aprilski. (Sklepi CDS so objavl-
jeni na 2. strani te številke!)

ČLANI KOLEKTIVA!

Prepričan sem, da bo večini za-
dostovala obrazložitev okrog na-
domestila in regresa. Seveda pa
zato ni rečeno, da bo tako večno
ostalo. Trenutne razmere, s ka-
kršnimi se bori naše podjetje, pa
prav res onemogočajo da bi CDS
odobril kakšno povečanje. Sko-
raj lahko trdim, da bodimo veseli
tega, kar bomo po predlogu do-
bili, poleg rednih osebnih dohod-
kov. V marsikateri gospodarski
organizaciji ne dobe niti celih
osebni dohodkov (80 %), da o
izrednih (nadomestilu, regresu)
sploh ne govorim!

Peter Gunčar

Pregled najnovjših tekstilnih strojev

(nadaljevanje s 6. strani)

Novosti s področja rolo in film-
skega fiška smo delno opisali v
prejšnji številki Tekstilca (Brück-
nerjev rolo stroj in rotacijski film-
ski stroj). Pri prvih se izpopolnitve
kažejo prvenstveno v izboljša-
vah, ki omogočijo hitrejšo me-

njavo vzorcev in pripravo stroja,
pri drugih pa v zviševanju možne
brzine tiskanja, kar je v največji
meri dosežemo pri rotacijskih
filmskih strojih.

Od sušilnih strojev se ponovno
uveljavljajo bobnasti, pri katerih
se seveda uvedene razne izboljša-
ve. Tako so posamezni bobni

opremljeni z variabilnimi pogoni,
ki zmanjšajo napetost tkanine, pr-
vi bobni pa so prevlečeni s teflon-
sko prevleko, ki prepreči one-
snaženje površine bobnov.

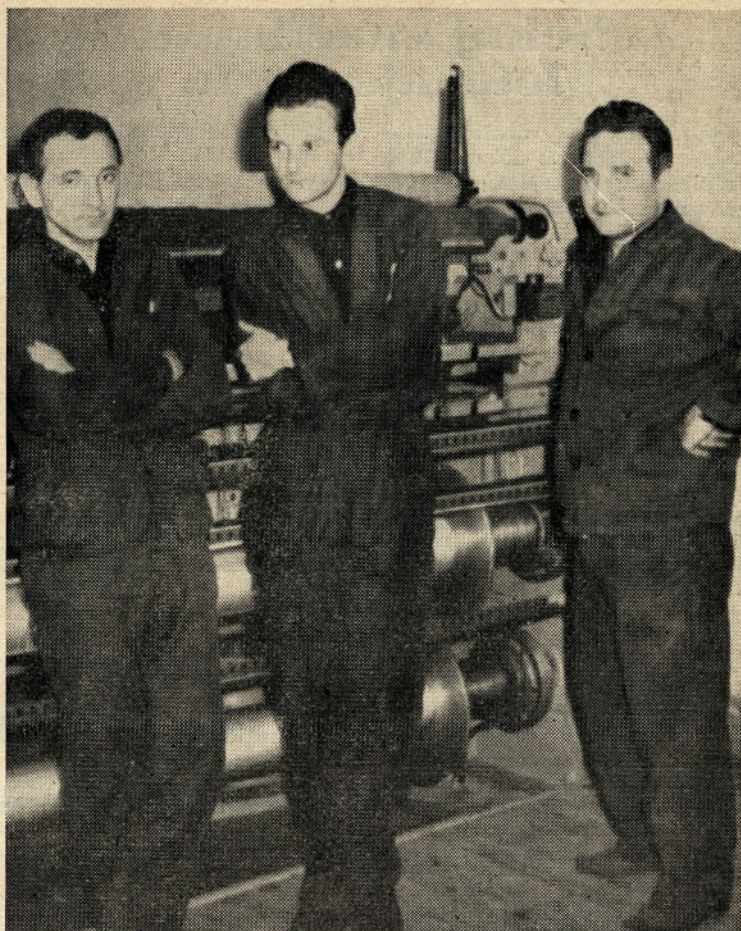
Razpenjalni sušilni stroji ima-
jo danes običajno priključena fi-
ksirna polja za tkanine iz sinteti-
ke in njih mešanice. S pirometri
se stalno ugotavlja točna tempera-
tura na površini tkanine, obenem
pa ti regulirajo hitrost stroja tako,
da je nihanje temperature ali
vlage na tkanini izredno majhno.
To je še posebno važno za enako-
merno termosoliranje obarvane
sintetike in za moderne postopke
vrhunskih apretur. Novi razpenjal-
ni sušilni stroji so praktično brez
izjeme opremljeni z optično-elek-
tronskimi sistemi za avtomatično
uravnavanje pretegnjenega votka,
ki so se v praksi povsem obnesli
in uvedli. Sl. 8 kaže najnovjšo
konstrukcijo stroja firme Artos,
pri katerem so verige in tračnice
zaščitene tako, da njih vročina ne
more vplivati na rob tkanine, kar
je nujno pri kontinuirnem barva-
nju oziroma termosoliranju na
tem stroju.

Pri novih konstrukcijah kaland-
rov se kaže dvojna tendenca: iz-
popolniti regulacijo hidravličnega
pritiska in usposobiti kalandre za
univerzalno uporabo. Iz tega iz-
hajajo 5-valjni kalandri, ki se
lahko uporabijo kot kotalni in
frikcijski, za finish, chintz, chai-
sing in gaufré efekte. Elastične
valje vedno pogosteje bombirajo
z umetno maso, pri kateri prehod
šiva pod pritiskom ne poškoduje
površine.

To je le bežen pregled nekate-
rih novosti. Poleg teh so bili ob-
delani še stroji za smojenje, par-
jenje, ožemanje, kondenziranje,
kaširanje, kosmatenje, striženje,
dekatiranje, sanforiziranje, cen-
trifugiranje in za predelavo vol-
nenih tkanin ter pletenin, katerim
pa smo se zaradi njih manjše po-
membnosti in pomanjkanja pro-
stora za tako obširno poročilo za-
enkrat v opisu odpovedali.

Opisi strojev s področja predil-
stva in tkalstva bodo objavljeni v
naslednjih številkah Tekstilca.

Pogačnik

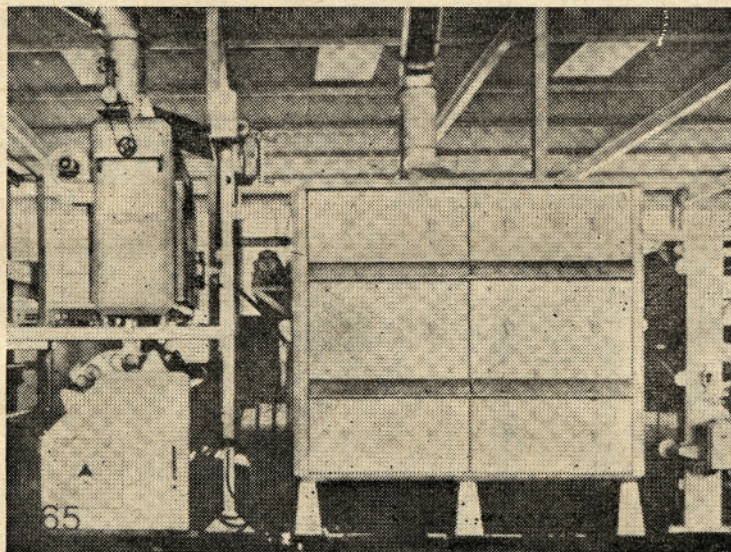
Monterja iz Češke pri nas

Sredi meseca januarja sta prišla v naše podjetje češka monterja
Miloš Rohaček in Milan Matik z namenom, da montirata poseben
stroj za proizvodnjo PLETEX tkanin.

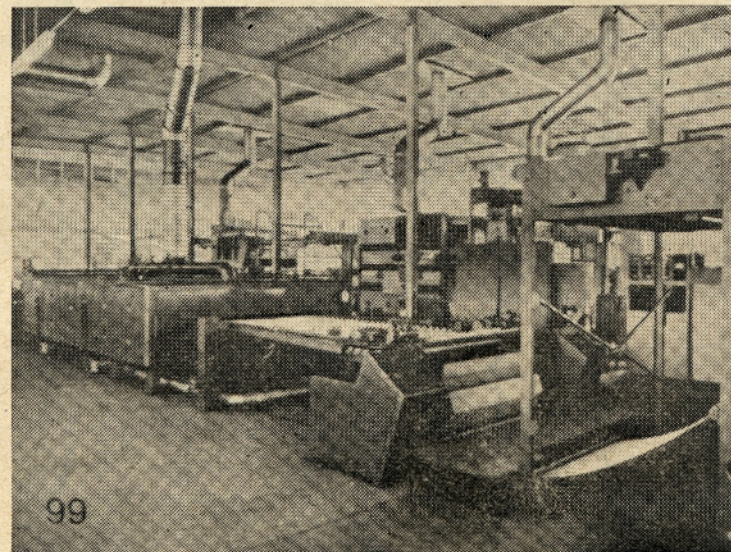
Stroj stoji v predilnici I. Pri njunem delu jima je pomagal asis-
tent obratovodje predilnice, tov. Boris Pertot (Vsi trije so na sliki!).

V prihodnje bomo torej proizvajali pletex tkanine v zelo pestrem
asortimentu, in to iz bombaža, sintetike in viskoznih vlaken.

Nekatere teh tkanin (prahovke) bodo zelo dobrodošle gospodi-
njam, med zelo kvalitetne pa spadajo odeje in dekorativno blago.

slika 7

Slika 8

Nekaj značilnosti letošnje mode

Kot vsako leto, prinaša tudi letošnja moda razne novosti. Tako je precej enobarvnih tkanin z razgibano površino in še so moderni tudi karo vzorci. Tisk nastopa z velikimi in fantazijskimi vzorci, zelo veliko je tudi ozkih in širokih, vijugastih, prekinjenih črt itd. Barve so prešle od pastelnih na močne tone. Prevladujejo oranžni in rdeči toni.

Kroji plaščev in oblek imajo piramidasto linijo in obliko trapeza z ozkim gornjim delom in razširjenim spodnjim, ramena so ozka, rokavi vstavljeni, kimono ali raglan. Ovratniki so majhni, stoječi ali mehko zavijani navzdol. Obleke imajo pri najrazličnejših krojih tudi poudarjene dvojne ši-

ve. Krila so za pomlad in poletje še vedno kratka.

Nogavice so svetle, v najrazličnejših vzorcih; n.pr.: vijuge.

Cevlji so udobni z nizko in široko peto, spredaj ravno odsekan, najrazličnejših barv in okrašeni z različnimi zaponkami.

Torbice so postale manjše in visokih oblik.

Pri moških oblekah je suknjič še vedno dolg, hlače spodaj še rahlo razširjene. Ramena so visoka, rokavi ozki. Suknjič ima še stranske ali srednji razporek.

Moške srajce so moderne enobarvne in v močnih tonih.

Kravate so široke, enobarvne, kravetni in kašmirske vzorci ter diagonalne črte.

MaK

Opis modelov

Vse skicirane modele lahko krojimo iz naših pikejev in gabardinov in tudi iz enobarvne sintetičke. Pri izbiri barv moramo biti kljub modi previdni in paziti na to, katera barva odgovarja obrazu.

2. Enobarvna obleka (tudi rahlo oprijete kroja) s poudarjenimi šivi.

3. Moderna obleka iz mehkega volnenega materiala v trapez kroju z ozkim gornjim in razširje-

Životek je nekoliko podaljšan.

5. Enobarvna obleka kombinirana z drugobarvnimi črtami. Žepi so samo nakazani.

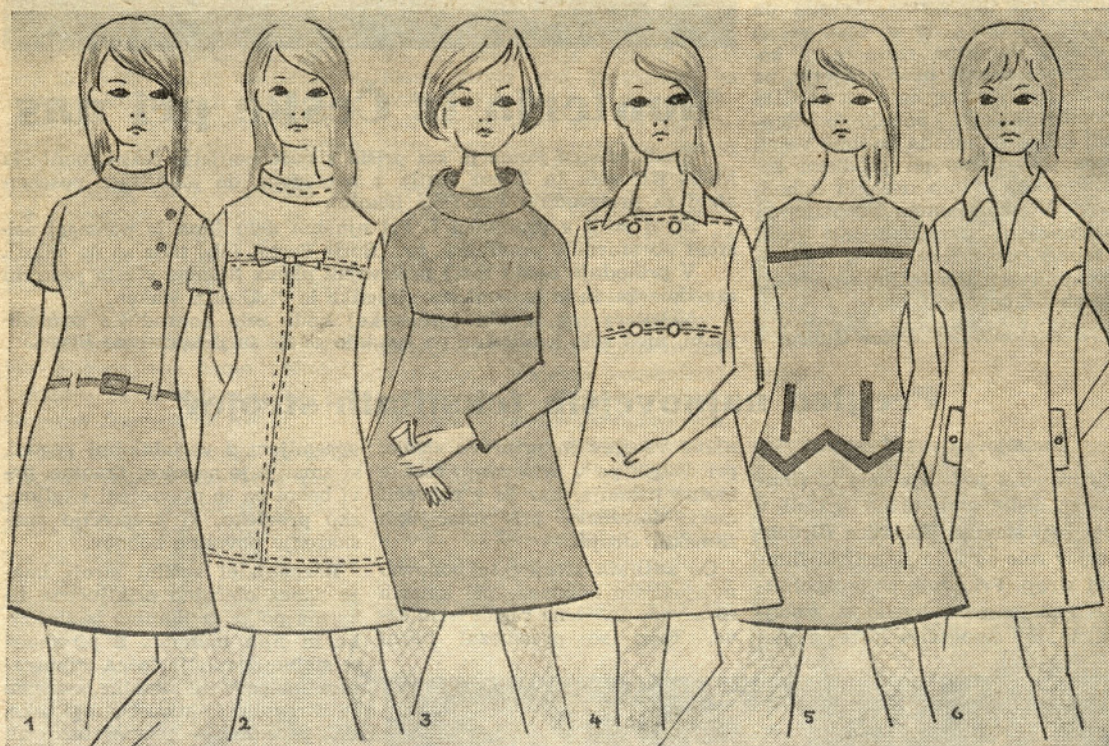
6. Še ena obleka iz enobarvnega materiala z žepi v šivih.

7. Spomladanski plašč iz lahke tkanine, kombiniran z drobnim karo vzorcem.

8. Kostimček ali dvodelna obleka za deklico iz enobarvnega blaga. To dvojno zapenjamo, ima poudarjene šive. Krilo ima stranske gube.

9. Plašč iz drobno karirastega blaga z dvema globokima gubama. Pas se veže v pentljo.

10. Ljubek plašč iz enobarvnega blaga z vodoravno poudarjenimi šivi v 3 vrstah.

1. Enobarvna obleka, svetle barve, rahlo oprijete kroja z navzdol pomaknjanim pasom in stoječim ovratnikom.

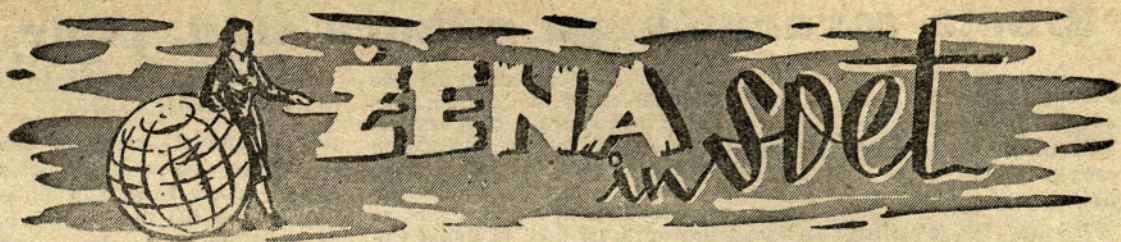
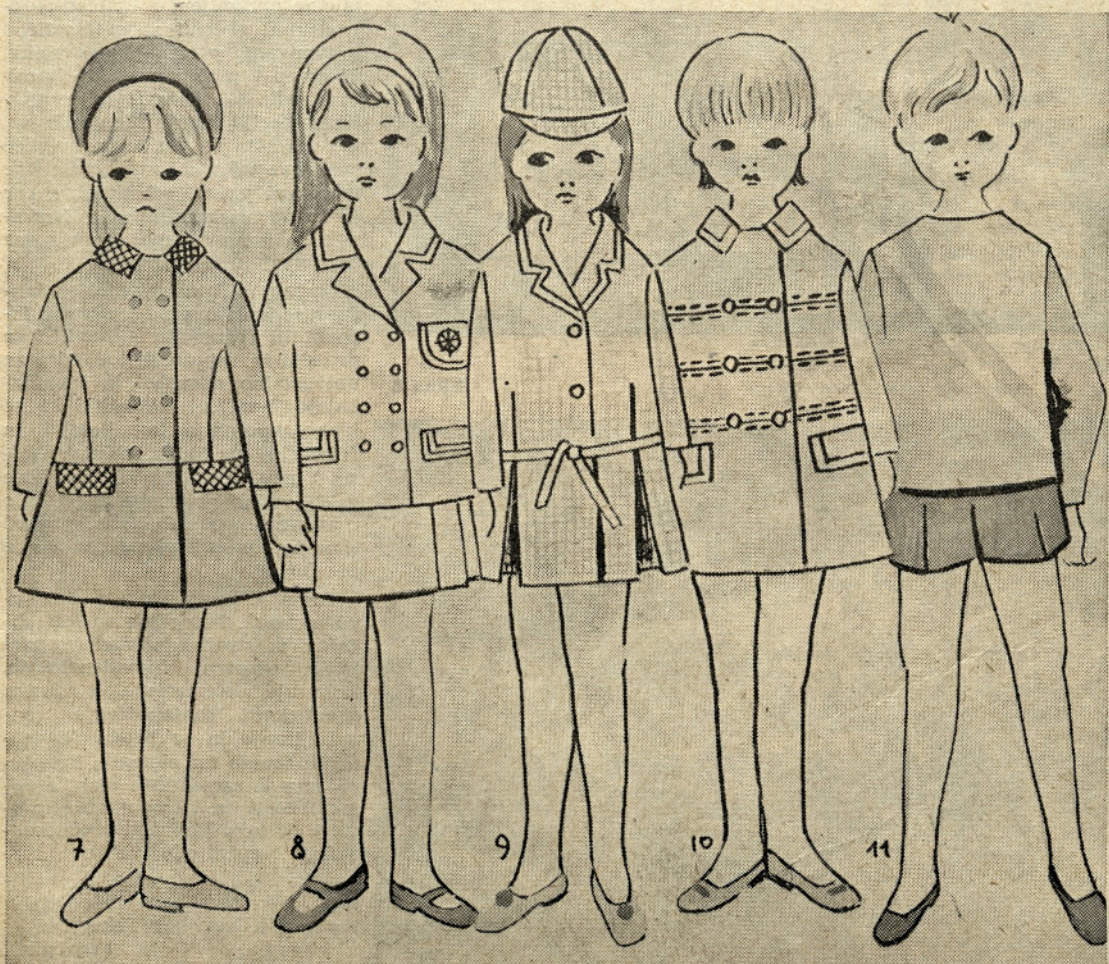
nim spodnjim delom. Ovratnik je »vulkanske« oblike.

4. Enobarvna obleka s poudarjenimi šivi. Spredaj ima 4 gumbe.

11. Pulover za fanta, ki je pleten v dveh barvah (svetli in temni).

Izberite po svojem okusu!

MaK

Kvačkana oblekica za dveletno deklico

Kvačkana oblekica za dveletno punčko

Potrebujemo okrog 12 — 15 dkg sintetičke, volne pa nekoliko več. Barva naj bo svetla, na primer roza, tirkizna, modra, svetlo zelena. Pripravimo si kraj in dolgo kvačko, da bomo lahko nabirale zanke. Kvačkamo od spodnjega

robu navzgor. Vzorček ni primeren za nagubane oblekice.

Opis:

Število verižnih petelj je deljivo s 4, dodamo še 1 p.

1. vrsta: skozi vsako zanko nasnutka (razen prve) potegnemo 1 zanko. Vse zanke obdržimo na igli.

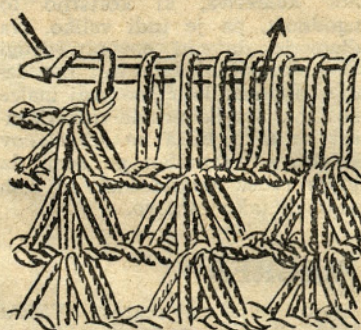
2. vrsta: Z ovojem pokvačkamo najprej prvo zanko, nato skvačkamo 2 ver. p. +, zatem pa pokvačkamo z novim ovojem 5 naslednjih zank, slede 3 verižne p. +. Od + do + ponavljamo.

3. vrsta: Skozi vsako izmed 3 verižnih petelj in skozi vodoravni člen zanke (ki veže 4 navpične zanke iz prejšnje vrste) prevlečemo 1 zanko. Vse zanke obdržimo zopet na kvački.

4. vrsta: kakor 2.

Paziti moramo, da pokvačkamo vedno tiste 4 zanke, ki stoje nad 4 zankami iz prejšnje vrste.

MaK

Blago, primerno za ženske obleke, bluze in predpasnike

Tkanine v tej skupini delimo po sestavi in vezavah v več vrst, in to: tkane v platno ali keprave, kosmatene tkanine, blago z vpadljivimi efektnimi nitmi in razne vzorčaste potiskane tkanine. V platno-vezavi so:

Muslin (ima ime po turškem mestu Mossul) je mehka, lahka in skoraj prosojna tkanina iz česane bombaža, stanične volne ali volne, potiskan z raznobarnimi vzorci. Uporabljamo ga za pomladanske in poletne ženske in otroške obleke.

Etamin je tkan zelo redko in iz močno vite preje. Blago ni škrob-ljeno in se ne mečka. Dobro se da prati in likati. Uporabljamo ga za zavese in kot podlago za vezanje.

Katun je tanko bombažno blago, potiskano z različnimi vzorci.

Kreton je debelejši in močnejši kot katun. Oba sta za cenene ženske in otroške obleke.

Organdi je prosojna toga tkanina iz bombaža ali umetne svile s steklastim otipom. Je bel ali barvan, često tudi z drobnimi vzorci. Togost tkanine po pranju ostane. Uporabljamo ga za bluze, plesne obleke, namizne garniture itd.

Rips je tkan iz bombaža, volne ali svile s podolgastimi ali prečnimi rebri. Uporabljamo ga za ženske obleke, kostime in plašče.

Mezlan (ital. mezza lana = pol volne) je tkan iz lanene osnove in volnenega votka. Ta tkanina je primerna za krila narodnih noš (gorenjskih) in za kmečke obleke.

Taft je skupina gostih, togih tkanin iz svile ali umetne svile v platno-vezavi, kalandriran je z leskom. Tafti so enobarvni ali živobarvno karirani. Blago je za bluze, obleke in lahke plašče.

Santung je bila prvotno cenjena in zelo trpežna tkanina iz prave svile. Sedaj uporabljamo tudi bombaž in stanično volno. Značilna je izrazito neenakomerna debelina osnovnih in votkovih nit. V prodaji je šantung v svetlih pastelnih barvah za poletne obleke, moško perilo, in težje tkanine, pa tudi kostime in moške poletne obleke.

Buret je tkan iz odpadne svile v naravni svetlorumeni barvi. Značilen je medli lesk in topli otip tkanine. Uporabljamo ga za moške letne obleke, kostime in

ženske obleke. Blago je zelo trpežno in se ne mečka.

Mnoge tkanine za ženske obleke so tkane v raznih keprastih vezavah:

Cheviot (izg. ševijot) iz česane volne. Ima oster trd otip in je najčesče temno modre barve, včasih tudi progast ali kariran. Težje kvalitete so primerne za obleke in kostime, lažje za otroške obleke, svetlobarvne in bele kvalitete pa za teniške obleke.

Diagonal je močna volnena tkanina s kosmato površino in keprastim vzorcem za zimske plašče in podobno.

Ribji keper je tkanina iz bombaža ali volne v progasti kepravezavi. Tkana je iz svetle osnove in temnega votka ali obratno. Je primerna za kostime in površnike.

Nekatera blaga v tej skupini so tkana v atlas-vezavi; na primer:

Atlasi in sateni, ki so svileni, iz umetne svile ali bombažne tkanine, mehkega otipa in močnega leska na lični strani. Uporabljamo jih za plesne obleke in tudi za žensko perilo. Blago ni trpežno, posebno atlasi iz naravne svile se radi sekajo. Boljši in cenejši so atlasi in sateni iz umetne svile ali bombaža. Pri nekaterih vrstah teh tkanin sta osnova in votek raznobarna; zato se barve na blagu spreminjajo. Nekateri atlasi in sateni so posebno lepi in dragoceni.

Najbolj poznane tkanine za ženske obleke z različnimi vezavami so:

Svileni damast z izrazito vtaknimi cvetličnimi vzorci, ki ga uporabljamo za slovesne obleke.

Jaquard (žakar) je splošno ime za vzorčaste tkanine, tkane na žakardskih statvah. Volnene kvalitete so primerne za ženske obleke in domače halje.

Piqué (pike) je dvojna tkanina. Vzorce tvorijo vtisnjeni šivi ali prešite luknjice. Poznamo več vrst teh tkanin za perilo, brisače, kopalne obleke in bluze.

Kašmir je prvotno ime za blago iz fine volne kašmirske kože in kasneje za mehke volnene tkanine nasploh. Vezava je različna. Te drage tkanine uporabljamo za ženske žalne obleke in kostime.

Kambrik je cenena bombažna tkanina za otroške obleke in ženske (dalje na 9. strani)

Blago, primerno za: ženske obleke, bluze in...

(nadaljevanje z 8. strani)

ske predpasnike, potiskana z drobnimi vzorci.

Pralni kord je mehka žametasta rebrčasta tkanina z natisnjenimi pisanimi vzorci na barvni podlagi. Je primeren za domače obleke in jutranje halje.

Deftin ali velveton (po domače tudi vražja koža) je gosta in močna tkanina iz bombaža ali volne, podobna nizkemu žametu ali semiš-usnju. Vezava je keper ali atlas. Je primeren za športna oblačila in za dežje kratke hlače.

Škotsko sukno imenujemo vse bombažne in volnene tkanine z velikimi karo-vzorci živih ali motnih barvah. Vezava je platno ali keper. Bombažne vrste so kosmatene in kalandrirane, volnene pa polstene. Blago je za ženska krila in obleke.

Pepifa je običajno črno-belo kockasta tkanina iz bombaža, staničnih vlaken ali volne. Pepita je lahko tudi potiskana. Je izrazito žensko blago za obleke, bluze, kostime in plašče.

Posebna in velika skupina tkanin za ženske obleke so krep. To so tkanine s kodrasto, valovito zrnčasto površino. V splošnem so krep-tkanine zelo trpežne, se ne mečkajo in se dajo dobro prati. Od mnogoštevilnih krep-tkanin navajamo samo:

Crepe de Chine (krep de šin) je gosta neprosojna tkanina iz svile ali umetne svile. Površina ima droben ripsast videz. Tkana je v platno-vezavi.

Crepe Georgette (krep žoržet) je lahka mehka prosojna tkanina v platno-vezavi iz svile ali umetne svile. Drobna zrnčasta površina je enobarvna ali potiskana z raznimi cvetličnimi vzorci (filmski tisk). Blago je primerno za plesne in družabne obleke.

Cloqué (kloke) je mehurčasta svilena dvojna tkanina, ki se ne da prati. Blago je enobarvno in potiskano s fantazijskimi ali cvetličnimi vzorci. Je primeren za plesne obleke, bluze in podobno. Nekatere vrste navedenih tkanin za ženske obleke že izdelujejo iz preje bombaž-sintetika in volna-sintetika. Ta blaga so moderna in priljubljena, ker se ne mečkajo in se dajo lahko prati in likati.

Blago za moške obleke, kostime in plašče

Tkanine te skupine so pretežno iz mikane ali česane volne v raznih vezavah. Nekatere so gladke in polstene, druge so tudi kosmatene. Pri volnenih tkaninah je apretiranje posebno важно.

Cheviot (ševiot) je iz česane volne, tkan v keper vezavi. Ima oster in trd otip. Je enobarven (temno moder) in tudi progast ali kariran.

Cesanka (nem.: kamgarn) je mehkejša in volnejša tkanina iz česane volne, tkana v kepru in navadno enobarvna (modra, zelena, rjava in siva). Je primerna za uniforme, obleke in kostime.

Modna česanka je gladka volnena tkanina s progastimi vzorci in s svilenimi ali bombažnimi efektnimi nitmi. Vezave so različne. To je blago za moške obleke in ženske kostime.

Mikanka je debelejšje blago iz mikane volne za športne obleke in kostime. Značilna je dlakava površina iz grobih niti, tkana v platno-vezavi.

Sukančasto blago je volnena tkanina, ki je tkana v osnovi in votku iz sukanca. Vezava je platno ali krep. To blago je zelo trpežno in ga predelamo za poletne moške in dežje obleke.

Moleskin (angleško: krtova koža) ali jelenje usnje je močna enostransko kosmatena tkanina iz bombaža ali stanične volne v atlas ali keper-vezavi. To blago je eno izmed najtrpežnejših in zelo gosto tkano. Barva je rjava, olivno-zelena ali siva, redkeje tudi črna. Uporabljamo ga za delovne hlače, kratke športne hlače in jopiče.

Hlačevina (po domače: cajg) je stkana iz zelo močnih volnenih, polvolnenih ali bombažnih sukancev. Je trpežna in se rada mečka. Najcenejše vrste so iz bombaža in stanične volne.

Štruks je močna rebrasta tkanina iz volne ali bombaža za moške delovne ali jahalne hlače. Hrbtna stran je navadno kosmatena.

Buksin je močno debelo blago iz mikane volne. Vezava je keper ali krep. Zaradi trpežnosti in prožnosti se uporablja za športne obleke.

Lister je lahka volnena tkanina v platno-vezavi. Značilen je močan lesk in oster otip. Prodajajo ga za moške poletne jopiče in obleke v črni, sivi ali temnordeči barvi.

Fresko je porozna volnena tkanina iz močno sukanih niti. Tkanina je v platno-vezavi in je zelo trpežna. Uporabljamo jo za moške obleke.

Tropical (izgovori tropikal) je lahka, zračna in trpežna tkanina v platno-vezavi iz stanične volne ali volne. Posebno priljubljen je tropical iz 35 % volne in 55 % sintetičnih vlaken za izdelavo moških oblek in ženskih kostimov.

Gaberden (ime ima po pariški modni hiši »Gabertin«) je močno trpežno blago v keper vezavi iz: volne, bombaža ali stanične volne. Zaradi izredne trpežnosti in posebnega izgleda uporabljamo to blago za dežne plašče in vetrovne jopiče, kostime, obleke in razne uniforme. Impregniran postane nepremočljiv.

Lođen je močno polsteno in kosmateno sukno iz volne ali mešamo z bombažem ali stanično volno v platno ali keper-vezavi. Je skoraj nepremočljiv in zato primeren za športna oblačila (Humbertus plašči). Barve je olivzelen, rjavkaste ali sive.

Tweed (izg. tvid) ime je po rečici Tweed na Škotskem. Je močna volnena tkanina iz debelih niti v keper-vezavi. Ta trpežna vlaknasta in prožna tkanina je primerna za ženska in moška športna oblačila.

Blago za dežne plašče je zelo gosta tkanina v platno-vezavi iz bombaža, svile ali sintetike (šuškevec). Po posebni apreturi postane nepremočljiva.

Lovsko platno je iz bombažnih ali lanenih niti ali sukancev. Je nepremočljivo in ga uporabljamo za lovske in športne obleke. Iz močnejših tkanin izdelujejo nahrbtnike in šotore.

Double (izg. dubl) sestoji iz dveh, drugo k drugi pritkanih tkanin. Spodnja tkanina je redkejša in navadno karirana, gornja je boljše kakovosti, strižena in česana. Double uporabljamo za težke zimске plašče.

Sukno je ime za gosto polsteno volneno blago, ki ima kratko česano volnato površino z manjšim ali večjim leskom. Vezava je platno, keper ali atlas. Uporabljamo ga za izdelavo slovesnih moških oblek (frakov, smokingov) ter za častniške in uradniške uniforme.

Velurji za plašče so iz najboljše volne. So zelo mehki, močno kosmateni, toda občutljivi med nošnjo.

V splošnem so blaga iz čiste volne razmeroma redka in draga. Pretežni del ponujenih volnenih tkanin vsebuje več ali manj bombaža, stanične volne ali sintetike.

M. S.

Odreži in vrži v nabiralnik TEKSTILCA!

ANKETA — ki jo objavlja odbor ZMS Tekstilindus Kranj

Prosimo za točne in resne odgovore!

Letnica rojstva
Spol
Izobrazba
Delovno mesto

POJASNILO: Ustrezne odgovore — obkroži! Manjkajoče misli — napiši!

1. Ali bi te zanimali razgovori o aktualnih političnih problemih doma in v svetu? DA — NE

2. Ali si pripravljen-a sodelovati v razgovorih o razvoju podjetja? DA — NE

3. Ali naj bodo ti razgovori mesečno ali tromesečno (ustrezno podčrtaj)

4. Kakšna je tvoja želja po strokovni izobrazbi?

5. Ali misliš, da tvoje znanje zadošča za delovno mesto, katerega zasedaš? DA — NE

6. V katero smer bi se rad-a izpopolnil-a?

a) tkalsko
b) predilsko
c) apretersko
d) tiskarsko

Če imaš drugo željo, jo napiši!

7. Ali bi obiskoval-a:

šolo za življenje DA — NE
šiviljski tečaj DA — NE
gospodinjsko šolo DA — NE

8. Ali si želiš udejstvovanja v športu? DA — NE

9. Ali bi sodeloval-a:

a) pri namiznem tenisu DA — NE košarki DA — NE odbojki DA — NE
nogometu DA — NE streljanju z zračno puško DA — NE šahu DA — NE

10. Ali si želiš izletov v planine? DA — NE

11. Ali bi bil-a pripravljen-a sodelovati v delovni akciji v podjetju? DA — NE, v delovni brigadi? DA — NE

12. Ali si želiš plesov v tovarni? DA — NE in s kakšno glasbo? Beat, jazz, domačo (ustrezno podčrtaj)

13. Kolikor misliš, da vprašanja niso zajela tvojih želja, jih dopolni:

ZACASNI ODBOR ZMS

Sodeluj v Tekstilcu!

8. marca v tkalnici II

Leteči čolniček

Vraže dolgo sem moral molčati. Ne mislite, da mi je to ugajalo, saj je čvekanje vendar bistvo mojega dela. Da je tistemu, ki rad čveka težko biti tiho, bodo brez dvoma potrdile tudi klepetulje, ki jih je doletela podobna usoda. Pred dnevi mi je urednik dovolil, da lahko zopet pišem, vendar pod pogojem, da bom lepo priden in pameten. Obljubiti sem moral, da bom črtal tisti znameniti črni okvir, da bom odlomil ost svoji sulici in še marsikaj. Moje pisanje bo zato v prihodnje bolj nežno in tudi premišljeno. Pa poglejmo, kaj se dogaja v naši ljubi tovarnici.

Malce presenečen sem poslušal članico kolektiva, ki je skoraj jokaje dejala: »Govorijo in govoriijo, potem sprejmejo sklep o vsem, kar so govorili, jaz pa moram nato sama oblikovati sklepe v zapisniku.«

To vendar ne more biti res, sem pomislil, ko pa Poslovnik CDS vendar točno določa, da mora biti vsak sklep oblikovan že na seji in tako oblikovan sklep bi smeli člani šele sprejeti. Tu je torej nekaj narobe: ali je Poslovnik brez vrednosti ali pa je to določilo v njem tako sestavljeno, da ga vsi ne razumejo pravilno. Kaj, če bi postavili posebno komisijo, ki naj zadevo pregleda, preišče, prouči, analizira, vzame še prstne odtise in končno sestavi zapisnik o svojih ugotovitvah. Roka ne bi postavili, ker bi ga potem morali prevečkrat podaljšati.

Malo sem si ogledal tudi red in čistočo v obratu I in moram reči, da sem bi kar presenečen. Marsikje so spoznali, da je stanovanje ocena za stanovalca: če je stanovanje čisto in urejeno, potem velja to tudi za stanovalce, in obratno. Nekoliko nereda sem na-

šel samo pred tkalnico I pri vходу v ekspedit in pred plemenitilnico I pri vходу pred kotlarno. Upam, da bodo tudi te kotičke uredili tisti, ki so za red in čistočo odgovorni.

Pred vhomom v belilnico na gornjem koncu sem naletel na poškodovan zaboj s prejo. Povedali so mi, da stoji ta zaboj tam že mesece. Zaboj je zgoraj odprt, ves preprezan z ostanki bombaža in smeti in skoraj do vrha poln dobre preje. Ta preja je v njem razmetana, umazana, obsojena na propadanje. Ne vem sicer, koliko

kilogramov preje je v enem zaboji, vem pa to, da je preja draga, da nam je primanjkuje, da moramo zanjo plačati v devizah itd. Mislim, da bi krivca ali krivce, ki tak način dopuščajo, morali krepko kaznovati.

V sejni sobi CDS je »obešena« plaketa iz mavca. Obešena sem dal v narekovaj zato, ker samo visi na kratkem žeblju tako, da bi zadostoval že rahel sunek vetra, pa bi padla na tla. Ta plaketa je bila že limana, kar dokazuje, da je vsaj enkrat že padla na tla, pa se vseeno nihče ne spomni, da bi jo pravilno obesil. Prav bi bilo, če bi to nekdo le naredil!

Lep pozdrav!

L. Č.

Deveta tekstiliada

9. tekstiliada je bila letos na Veliki planini. To športno tekmovalstvo je bilo letos najmasovnejše, saj se ga je udeležilo kar 200 tekmovalcev. Naše podjetje je poslalo močno ekipo 23 članov.

Vreme je nagajalo in Kamničani iz tovarne Svila nit so imeli velike težave s progo za veleslalom. Kljub vsemu je bila proga na dan tekmovalstva pripravljena, čeprav nekoliko skrajšana; za mlajše članke je bila 850 metrov dolga, za starejše člane in ženske pa 100 metrov krajša.

Vsi tekmovalci niso imeli enakih tekmovalnih pogojev, ker je druga polovica nastopajočih vozila v gosti megli, pa so mnogi zgrehili vratca in bili diskvalificirani.

REZULTATI:

Ženske: od 28 tekmovalk je zasedla prvo mesto Majda Barbič iz MTT, in to s časom 1.04.9. Naša Sonja Jakopin je bila s časom 2.00.6 sedma.

Seniorji: prvo mesto si je priboril Karel Kravcar iz BPT — Tržič s časom 1.04.3. Od naših je bil najboljši Stane Česen s časom 1.39.5. V tej kategoriji je nastopilo 13 tekmovalcev, od tega jih je bilo 5 diskvalificiranih.

Starejši člani: med 33 tekmovalci je zasedel prvo mesto Dominiko Uršič iz podjetja Toper — Celje, in sicer s časom 0.52.3, kar je bil tudi najboljši čas na tekmovalstvu. Tov. Uršič je bil dolgo let državni reprezentant. Od naših je bil najboljši inž. Mirko Pogačnik s časom 1.31.0, kar je zadostovalo za 15. mesto. Diskvalificiranih je bilo 11 tekmovalcev.

Mladinci: nastopilo jih je 30. Prvo mesto je osvojil Božo Gajšek s časom 0.54.2 iz MTT Maribor, naš najboljši pa je bil s časom 1.06.8 in petnajstim mestom Tone Križaj. Odstopili so štirje.

Mlajši člani: teh je bilo največ, in sicer kar 96. Prvo mesto je zasedel Janez Gorjanc s časom 0.53.0. Tov. Gorjanc je iz Tekstilnega šolskega centra v Kranju. Naš najboljši tekmovalec je bil Drago Zvokelj, ki je s časom 1.02.9 zasedel 15. mesto, kar je med tolikimi tekmovalci lep uspeh. V tej kategoriji je odstopilo 15 tekmovalcev.

Mesta ekip: posamezne ekipe so se takole uvrstile:

Prva je bila ekipa iz BPT Tržič s časom 4.45.8 (min.), naša ekipa pa je bila šele sedma.

Prvenstvo je potekalo dakaj dobro, in če ne bi nagajalo vreme, bi bila proga odlična. Priznati je treba, da je bila organizacija tekmovalstva, kljub omenjenim težavam, odlična.

Glede naših tekmovalcev pa bi dejal naslednje: če upoštevamo, da so zelo malo trenirali, potem so se kar dobro odrezali. Seveda pa to ne zadostuje, saj je želja nas vseh, da bi se vsaj posamezni naši tekmovalci v prihodnje uvrstili med najboljšje. Zaradi boljše priprave na taka tekmovalstva, bomo v našem podjetju organizirali treninge v prostih sobotah, pred samo tekstiliado pa bomo izvedli prvenstvo podjetja in najboljšje poslala na to pomembno vsakoletno smučarsko prireditev.

Prihodnje leto bo jubilejna 10. tekstiliada, organizacija le-te pa je pripadla pobudniku tega tekmovalstva Bombažni predilnici iz Tržiča.

Ivo Jereb

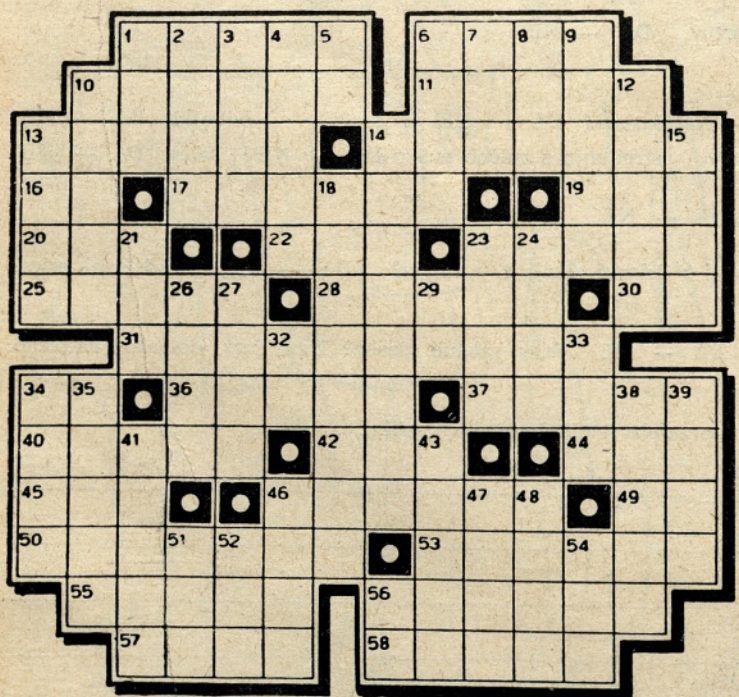
Nagradna križanka - nagradna križanka

Vodoravno: 1. starinski trg pod severovzhodnim robom Jelovice s staro železarsko obrtjo, 6. junakinja romana Jakoba Sketa (Miklova), 10. prvenstvo, 11. vrsta dalmatinskega vina, 13. največji slovenski pisatelj in dramatik (Ivan, »Hlapci«), 14. upravičenost določenih zahtev, 16. začetnici francoskega filmskega režiserja, ki je odkril Brigitte Bardot, 17. glavno mesto Turčije, 19. redka kovina, ki je v zlitini za kamenčke za vžigalnice (tudi vrsta hrasta), 20. pivski vzklík, 22. ime slov. grafika Justina, 23. glavno mesto balkan. države, 25. cepivo, 28. vrsta sobnega pohištva (stoječe ogledalo), 30. vrhunski športnik, 31. obrat tekstilne tovarne, 34. začetnici slovenskega romantičnega skladatelja in prireditelja mnogih ljudskih na-

pevov, 36. prizorišče v cirkusu, 37. glasbena oznaka za široko in počasno podajanje, 40. ovčja dlaka, 42. vrsta vrbe, 44. ime nekdanje zelo popularne ameriške filmske igralkice Gardner, 45. grška črka, 46. ime umrlega slovenskega pisatelja Meška, 49. predlog, 50. po vsem svetu razširjena atraktivna igra z žogo, 53. elektronka z dvema elektrodama in mrežico, 55. priimek direktorja našega podjetja (Rudi), 56. kneževina ob obali Ligerskega morja obkrožena s francoskim ozemljem, 57. spolnost, 58. zakoličena smer za cesto ali železnico.

Navpično: 1. koničast vrh nad zgornjo Soško dolino (2245 m), 2. manj pogosto žensko ime, 3. slovenski smučarski skakalec (Miro), 4. sojenice iz starogrškega bajeplov, 5. kratica za tehnično atmosfero v fiziki, 6. nastajanje dneva, svit, 7. kratica avstrijske poročevalske agencije, 8. rekreacijski šport, 9. tuje žensko ime (oseba iz pravljice »...v čudežni deželi«), 10. bobnu podoben glasbeni instrument, 12. šolski red, 13. podolgovat otok v severnem Kvarneru, 14. slovesna prireditev, 15. starogrški bog divjega vojskovanja, 18. planinec, hribolazec, 21. orodje žanjic, 23. razen na peti povsod drugod po telesu neranljivi grški junak iz trojanske vojne, 24. živalska noga, 26. radioaktivna prvina, gorivo bodočnosti, 27. določena količina neke snovi, 29. veznik, 32. ime črke z začetka abecede, 33. naplačilo, predujem, 34. glas ob udarcu trdega predmeta, 35. vesoljna poplava, 38. moško ime, 39. zelenica v puščavi, 41. glavno mesto afriške države Nigerije, 43. tvorec, ustvarjalec, 46. piškot, 47. žensko ime, 48. berlinska radijska postaja, 51. značilen vzklík pri bikoborbah, 52. poljska cvetlica z rdečim cvetom, 54. pritok Volge pri Gorkiju, 56. začetnici ameriškega humorističnega pisatelja (»Tom Sawyer«).

Križanka

Izžrebani so bili:

(Tekstilec št. 1)

- 15.— N din — Mahnič Ivo — upokojenec
- 12.— Podjed Jože, plem. I
- 10.— Štupnikar Franc, uprava
- 9.— Karun Pavla, adjustirnica
- 8.— Medved Anton, upokojenec

(Tekstilec št. 2)

- 15.— Ažman Matevž, plem. II
- 12.— Kozamernik Marina, tkalnica I
- 10.— Gortnar Marta, tkalnica II
- 9.— Knific Jože, vzdrževalni obrat
- 8.— Merlak Marinka, obr. II

Rešitve pošljite brez ovojnic. V ovojnicah bomo upoštevali samo tiste, ki pridejo po pošti!

Poročilo HTV komisije

(nadaljevanje s 5. strani)

190	zaradi neuporabe zaščit. sredstev	1	—
191	zaradi nediscipline pri delu	7	11
119	psihična neuravnovešenost delavca	1	—
120	akutne ali kronične bolezni delavca	5	4
121	starostna izčrpanost	—	1
122	utrujenost zaradi nezadostnega počitka v prostem času	—	2
21	na poti v službo in iz službe	44	27

Skupaj:

189 146

MATERIALNA POMOČ IN PORABLJEN DENAR V LETU 1966

a) porabljen za osebna zaščitna sredstva	288.405,15 N din
b) porabljen za tehnično zaščito strojev in naprav in po nalogu inšpekc. dela	83.000,00 N din
c) okrepčilne pijače (mleko, kava, čaj, malice)	75.000,00 N din
skupaj	446.405,15 N din

NESREČE

Iz statističnih podatkov in analiz je vidno, da se je ponesrečilo pri delu in na poti na delo v letu 1966 naslednje število oseb:

— pri delu	119 oseb
— na poti	27 oseb
Skupaj	146 oseb

Izguba delovnega časa in izpad delovnih dni zaradi nesreče je sledeč:

— pri delu	2.014 del. dni ali 16.112 ur
— na poti	558 del. dni ali 4.464 ur
skupaj	2.572 del. dni ali 20.576 ur

Povprečno del. dni: pri delu 16,02 del. dni

Povprečno del. dni: na poti 20,67 del. dni

Skupaj: 17,62 del. dni

Ponesrečilo se je na 100 zaposlenih 3,64 % pri delu in 0,83 % na poti, skupaj 4,47 % oseb.

(priloga tabela I)

IZGUBA V DENARJU

podjetje je za nesreče izplačalo	42.005,80 N din
socialno zavarovanje	17.924,98 N din
Skupaj	59.930,78 N din

Izguba narodnega dohodka

Skupna izguba zaradi nesreč pri delu in na poti 207.406,08 N din

REŠITVE POŠLJITE DO 15. aprila